

Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten ter implementatie van Richtlijn (EU) 2021/2167 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2021 inzake kredietsevicers en kredietkopers en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2014/17/EU (PbEU 2021, L 438) (Implementatiewet richtlijn kredietsevicers en kredietkopers)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

§ 1. Inleiding

Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie van de richtlijn inzake kredietsevicers en kredietkopers (hierna: de richtlijn).¹ De richtlijn is onderdeel van de strategie van de Unie om het volume van niet-renderende kredietovereenkomsten op bankbalansen te verlagen en de mogelijke toekomstige opeenhoping ervan te voorkomen. Dit is essentieel voor de versterking van de bankenunie, om de concurrentie in de banksector te waarborgen, de financiële stabiliteit te behouden en kredietverlening te stimuleren met het oog op het scheppen van banen en groei in de Europese Unie. De richtlijn dient op 31 december 2023 in nationale wet- en regelgeving geïmplementeerd te zijn.

Het voorstel bevat wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht (Wft), Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW), de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft), de Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki) en de Wet op de economische delicten (WED). Verder leidt implementatie van de richtlijn tot aanpassing van lagere regelgeving, waaronder het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo), het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs), het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (Bmfo), de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft (Rtgs) en de Vrijstellingsregeling Wft (Vr Wft).

In paragraaf 2 wordt stilgestaan bij de totstandkoming en inhoud van de richtlijn, waarna in paragraaf 3 de wijze van implementatie wordt beschreven. Vervolgens wordt in paragraaf 4 aandacht besteed aan de verhouding tot hoger en nationaal recht. Paragraaf 5 gaat in op de hoofdlijnen van het onderhavige wetsvoorstel. In paragraaf 6 wordt ingegaan op toezicht en handhaving van het voorstel. Tot slot wordt in paragraaf 7 stilgestaan bij de regeldrukeffecten van dit wetsvoorstel. Na het algemene deel van de toelichting is een artikelsgewijze toelichting opgenomen alsmede een transponeringstabel.

§2. Inhoud richtlijn

§ 2.1. Achtergrond

De financiële crisis van 2008 en de daaropvolgende recessies hebben geleid tot een toename van kredietnemers die niet in staat waren om hun leningen terug te betalen. Dit was met name het geval in lidstaten die langdurige recessies

¹ Richtlijn (EU) 2021/2167 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2021 inzake kredietsevicers en kredietkopers en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2014/17/EU (PbEU 2021, L 438).

doormaakten. Tot 2015 nam de hoeveelheid niet-renderende kredietovereenkomsten op bankbalansen dan ook toe.² Hoewel er een verbetering zichtbaar was tussen 2015 en 2022, vreest de Europese Centrale Bank (hierna: ECB) een toename van het aantal niet-renderende kredietovereenkomsten na het aflopen van verschillende COVID-steunmaatregelen. Een niet-renderende kredietovereenkomst is, kort gezegd, een kredietovereenkomst waarbij de wederpartij de betalingsverplichting al geruime tijd niet meer nakomt of nakoming, ongeacht de betalingsachterstand, onwaarschijnlijk is.

Grote volumes niet-renderende kredietovereenkomsten kunnen op twee manieren remmend werken op de financiële prestaties van banken. Enerzijds genereren de niet-renderende kredietovereenkomsten minder inkomsten voor een bank dan renderende overeenkomsten, waardoor de winstgevendheid van de bank afneemt en verliezen kunnen ontstaan die haar kapitaal verminderen. In het uiterste geval kan hierdoor de levensvatbaarheid van een bank in het geding komen, met mogelijke gevolgen voor de financiële stabiliteit. Anderzijds leggen niet-renderende kredietovereenkomsten beslag op een aanzienlijke hoeveelheid personele en financiële middelen van banken. Dit vermindert hun capaciteit om krediet te verstrekken.³

Vanwege zorgen over het hoge percentage niet-renderende kredietovereenkomsten in een aantal lidstaten en mogelijke negatieve overloopeffecten daarvan op de gehele Europese economie, heeft de Europese Raad in juli 2017 onder andere de Commissie opgeroepen om initiatieven te nemen ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten.⁴ Hier is een pakket met voorstellen op drie onderwerpen uit gekomen, te weten (i) een voorstel voor een verordening met daarin een minimumdekking voor niet-renderende kredietovereenkomsten, (ii) onderhavige richtlijn die tot doel heeft de ontwikkeling van secundaire markten voor niet-renderende kredietovereenkomsten te ondersteunen en (iii) een werkdocument waarin uiteengezet wordt hoe – in overeenstemming met het bestaande raamwerk – “*asset management companies*” niet-renderende kredietovereenkomsten van banken kunnen overnemen. Dit wetsvoorstel ziet op het tweede onderwerp.

Het doel van de richtlijn is het stimuleren van de ontwikkeling van secundaire markten voor niet-renderende kredietovereenkomsten. Momenteel lopen opkopers en beheerders bij het aankopen van niet-renderende kredietovereenkomsten tegen diverse belemmeringen aan door uiteenlopende nationale regimes van lidstaten. Denk hierbij aan regels voor de wijze waarop kredietovereenkomsten moeten worden verworven, of de wijze waarop kredietkopers of kredietsevicers zelf worden gereguleerd (in sommige lidstaten dient een volledige bankvergunning aangevraagd te worden). De uiteenlopende regimes leiden tot een inefficiënte secundaire markt voor niet-renderende kredietovereenkomsten. Door beperkte deelname van kredietkopers is de vraag laag en worden lage biedprijzen aan banken geboden voor portefeuilles van kredietovereenkomsten. De prikkels voor banken om niet-renderende kredietovereenkomsten van de hand te doen is hierdoor laag. Om deze problemen te adresseren, bevat de richtlijn een geharmoniseerd kader voor kredietkopers en kredietsevicers.

² ECB, Supervisory Banking Statistics Third quarter 2022, januari 2023, https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.supervisorybankingstatistics_third_quarter_2022_202301~400c17689f.en.pdf.

³ Toelichting op Voorstel van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 voor een Richtlijn inzake kredietsevicers, kredietkopers en de uitwinning van zekerheden van 14 maart 2018 (EU) nr. 2018/0063.

⁴ Conclusies van de Raad over het Actieplan inzake niet-renderende kredietovereenkomsten in Europa, 7 november 2017, <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/>

Hierdoor wordt het voor deze partijen eenvoudiger om in de gehele Europese Unie actief te zijn en zullen concurrentiemogelijkheden toenemen.⁵

§ 2.2 Hoofdlijnen van de richtlijn

In deze paragraaf wordt de inhoud van de richtlijn besproken. Voor een meer specifieke toelichting over de wijze van implementeren wordt verwezen naar paragraaf 3 en het artikelsgewijze deel van deze toelichting.

De richtlijn biedt een regelgevend kader voor de overdracht en het beheer van niet-renderende kredietovereenkomsten, of de rechten uit dergelijke overeenkomsten, door kredietinstellingen⁶. Een niet-renderende kredietovereenkomst is volgens de richtlijn een kredietovereenkomst die is aangemerkt als een niet-renderende blootstelling overeenkomstig artikel 47 bis van de verordening kapitaalvereisten.⁷ Samengevat houdt dit in dat één of beide van de volgende criteria is vervuld: (i) er is sprake van een betalingsachterstand op het krediet van meer dan 90 dagen of (ii) het wordt, ongeacht het bestaan van een betalingsachterstand, onwaarschijnlijk geacht dat de kredietnemer zijn verplichtingen zal nakomen zonder uitwinning van zekerheden. De reikwijdte van de richtlijn is beperkt tot de overdracht van niet-renderende kredietovereenkomsten door kredietinstellingen.

Wat de overdracht van de gehele rechtsverhouding betreft is dit naar Nederlands recht vergelijkbaar met contractsoverneming, als bedoeld in artikel 6:159 BW. Hierbij is er sprake van een juridische overdracht van de overeenkomst. Als het gaat om overdracht van de rechten inzake een niet-renderende kredietovereenkomst is dit naar Nederlands recht vergelijkbaar met cessie, waarbij de overdracht van enkel de vordering wordt bewerkstelligd; de rechtsverhouding tussen de initiële contractanten blijft daarbij in stand. Dit wordt ook wel de economische overdracht van de overeenkomst genoemd. Ter bevordering van de leesbaarheid van deze toelichting wordt in het vervolg in plaats van "de rechten inzake een niet-renderende kredietovereenkomst of van de niet-renderende kredietovereenkomst zelf" gesproken over de economische of juridische overdracht van de niet-renderende kredietovereenkomst.

Bovengenoemde overdracht geschiedt door banken middels een verkoop aan zogenoemde kredietkopers. Een kredietkoper kan een natuurlijke of rechtspersoon zijn die dit in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep doet. Banken, zowel nationaal als binnen de Unie, kunnen tevens optreden als kredietkoper, maar zijn uitgezonderd van de reikwijdte van deze richtlijn met als reden het voorkomen van een dubbele vergunningverlening en dubbel toezicht. De richtlijn is eveneens niet van toepassing op de overdracht van kredietovereenkomsten die zijn gesloten met een bank buiten de Unie.

De bepalingen in de richtlijn ten aanzien van kredietkopers zijn voornamelijk gericht op een goede informatievoorziening tussen onder meer banken en (potentiële) kredietkopers en tussen kredietkopers en kredietshouders. Het betreft

⁵ Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake kredietshouders, kredietkopers en de uitwinning van zekerheden (COM(2018) 135).

⁶ Als bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 1), van Verordening (EU) Nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012. Krachtens artikel 1:1 Wft betreft dit overdracht van niet-renderende kredietovereenkomsten door banken.

⁷ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2013, L 176).

onder meer informatie over de rechten van de kredietnemer en de kans op in-neming van de waarde van de overeenkomst. Deze informatieplichten stellen potentiële kredietkopers in staat geïnformeerde keuzes te maken, voordat zij een transactie aangaan en borgen de zorgvuldige behandeling van de kredietnemer. Het wordt niet noodzakelijk geacht om voor kredietkopers een aparte vergunningplicht in het leven te roepen. Immers, betreffen de activiteiten van kredietkopers het opkopen van bestaande niet-renderende kredietovereenkomsten en ontstaat er geen nieuw krediet. De potentiële bijdrage aan prudentiële systeemrisico's die voortvloeien uit verkoop van bestaande niet-renderende kredietovereenkomsten is derhalve beperkt. Dit alles neemt echter niet weg dat de een kredietkoper kan kwalificeren als kredietaanbieder in de zin van de richtlijn consumentenkrediet⁸ en de richtlijn hypothecair krediet⁹ en onder die richtlijnen vergunningplichtig zijn. Daar komt bij dat een kredietkoper in bepaalde gevallen een kredietservicier in de hand moet nemen om de overgenomen niet-renderende kredietovereenkomsten te beheren.

Ten aanzien van overdracht van niet-renderende kredietovereenkomsten van consumenten, zelfstandigen en kleine, middelgrote en micro ondernemingen¹⁰ gelden verplichtingen voor kredietkopers. Om te waarborgen dat dezelfde normen inzake consumentenrechten worden gewaarborgd als vóór de overdracht van de niet-renderende kredietovereenkomst, moet een kredietkoper een Europese bank, een aanbieder van krediet of een kredietservicier aanwijzen om kredietservicingsactiviteiten te verrichten ten aanzien van de overgedragen niet-renderende kredietovereenkomsten. Voor kredietkopers uit derde landen geldt dat deze een vertegenwoordiger in de Unie aanwijzen. De vertegenwoordiger wijst vervolgens één van de eerder genoemde entiteiten aan om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicieren.

De richtlijn roept een vergunningplicht in het leven voor kredietserviciers. Kredietserviciers zijn partijen die in de uitoefening van een beroep of bedrijf niet-renderende kredietovereenkomsten namens een kredietkoper beheren en de nakoming ervan afdwingen, waarbij tevens één of meerdere kredietservicingsactiviteiten worden verricht. Onder kredietservicingsactiviteiten verstaat de richtlijn:

- het innen en invorderen van verschuldigde betalingen van de kredietnemer;
- het opnieuw onderhandelen met de kredietnemer over voorwaarden, voor zover degene die deze activiteit verricht geen bemiddelaar is;
- het beheren van alle klachten met betrekking tot de rechten van een kredietgever;
- het in kennis stellen van de kredietnemer van alle wijzigingen in bijvoorbeeld rentevoeten of kosten.

Evenals het geval is bij kredietkopers is de richtlijn wat betreft kredietserviciers van toepassing voor zover het gaat om kredietovereenkomsten gesloten naar Europees recht en waarbij de initiële kredietgever een Europese bank is. Verder

⁸ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU 2008, L 133).

⁹ richtlijn 2014/17/EU van het Europees parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 (PbEU 2014, L 60/34).

¹⁰ Het gaat om onderneming als bedoeld in artikel 2 van de bijlage bij Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen van de Commissie (PbEU 2003, L 124), zie ook artikelsgewijze toelicht bij Artikel I, onderdeel R.

zijn Europese banken, aanbieders van krediet en beheerders van beleggingsinstellingen en beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe) uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn wat betreft de activiteiten van de kredietservicier. Voor banken en aanbieders is de uitzondering gelegen in het feit dat deze partijen kredietovereenkomsten beheren en andere kredietserviceringactiviteiten verrichten als onderdeel van hun normale werkzaamheden en reeds onder toezicht staan. De uitzondering voor beheerders is gelegen in het eerder genoemde initiatief ten behoeve van vermogensbeheerders die niet-renderende kredietovereenkomsten van banken zouden kunnen overnemen. Verder voorziet de richtlijn in de mogelijkheid om enkele beroepen die als onderdeel van hun beroep nevenactiviteiten verrichten die vergelijkbaar zijn met de werkzaamheden van een kredietservicier vrij te stellen van de richtlijn. Het gaat daarbij om notarissen, advocaten en deurwaarders. Voor deurwaarders geldt de mogelijke vrijstelling enkel voor zover het een gerechtelijke procedure betreft.

De voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van een vergunning zien, kort gezegd, op organisatorische vereisten ten behoeve van een eerlijke en zorgvuldige behandeling en bescherming van kredietnemers. Tevens is de kredietservicier onderhevig aan nationale eisen inzake rapportage en openbaarmaking en dienen beleidsbepalers betrouwbaar en geschikt te zijn. Verder bevat de richtlijn ter bescherming van de kredietnemer eisen voor kredietkopers en kredietserviciers die zien op de omgangsvormen en wijze van communicatie met de kredietnemer. Zo eist de richtlijn dat de kredietservicier de kredietnemer in begrijpelijke taal informeert en met de kredietnemer op een niet intimiderende, dwangmatige of ongepaste manier communiceert.

Kredietserviciers die over een vergunning als bedoeld in de richtlijn beschikken is het toegestaan om in andere lidstaten activiteiten te verrichten zonder dat een nieuwe vergunning in een andere lidstaat vereist is (Europees paspoort). Er gelden in dat geval informatieverplichtingen voor de kredietserviciers aan de toezichthouder uit de lidstaat van herkomst. Deze informatie wordt vervolgens binnen een redelijke termijn door de toezichthouder van de lidstaat van herkomst met de toezichthouder van de lidstaat van ontvangst gedeeld, waarna de vergunninghoudende kredietservicier vanuit een bijkantoor of middels dienstverrichting als kredietservicier actief mag zijn in de lidstaat van ontvangst.

Een kredietservicier kan activiteiten uitbesteden aan een derde, de zogenoemde kredietserviceringaanbieder. De kredietservicier kan alleen de individuele kredietserviceringactiviteiten, zoals het innen en invorderen of het beheren van klachten, uitbesteden. Het beheren van de niet-renderende kredietovereenkomsten – de kernactiviteit van de kredietservicier – mag de kredietservicier niet uitbesteden aan een kredietserviceringaanbieder. Ook mag hij niet alle individuele kredietserviceringactiviteiten tegelijk uitbesteden. De kredietserviceringaanbieder is niet vergunningplichtig onder deze richtlijn, maar moet zich wel aan de relevante bepalingen van de richtlijn houden. Bovendien is de kredietserviceringaanbieder zelfstandig door de toezichthouder aan te spreken naast het feit dat de kredietservicier te allen tijde verantwoordelijk blijft voor de uitbestede activiteiten.

Lidstaten dienen een bevoegde autoriteit aan te wijzen die belast is met het toezicht op de naleving van de nationale regels ter implementatie van de richtlijn. Deze bevoegde autoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op kredietserviciers, in voorkomend geval kredietserviceringaanbieders waaraan kre-

dietservicingsactiviteiten zijn uitbesteed aan kredietkopers. De bevoegde autoriteit dient over de nodige toezicht- en sanctiebevoegdheden te beschikken, waaronder het doen van inspecties ter plaatse, het opvragen van gegevens, het geven van aanwijzingen, het kunnen opleggen van een last onder dwangsom en een boete bij overtreding van de richtlijn, het intrekken van een vergunning en beleidsbepalers laten ontslaan. In Nederland zal de Autoriteit Financiële Markten zijn (AFM) de bevoegde autoriteit zijn in de zin van de richtlijn.

Het uitgangspunt is dat het toezicht wordt uitgevoerd door de lidstaat van herkomst, oftewel de lidstaat waar de relevante partij gevestigd is en wat de kredietserver betreft bevoegd is de vergunning te verlenen. Voor situaties waarin er sprake is van grensoverschrijdende activiteiten voorziet de richtlijn in allereerste bepalingen ter borging van een goede samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de verschillende bevoegde autoriteiten alsmede ten behoeve van het geven van onderlinge bijstand bij de inzet van toezicht- en sanctiebevoegdheden.

Daarnaast bevat de richtlijn wijzigingen van de richtlijn consumentenkrediet en de richtlijn hypothecair krediet. Het betreft bepalingen die voor kredietgevers de plicht introduceren om consumenten bij wijziging van de kredietovereenkomst daarover te informeren. Ook moeten kredietgevers adequate processen en beleid invoeren om te borgen dat een redelijke mate van tolerantie wordt aangehouden alvorens een handhavingsprocedure in te leiden bij een betalingsachterstand. Verder wordt het voor kredietgevers ten aanzien van hypothecaire kredietovereenkomsten mogelijk om dergelijke kredietovereenkomsten altijd stil over te dragen – dus zonder dat de consument op de hoogte hoeft te worden gebracht – indien de initiële kredietgever de kredietovereenkomst blijft beheren.

Tot slot laat de richtlijn het recht van de lidstaten om op te treden tegen inbreuken op het nationale recht ter bescherming van consumenten, waaronder de regels ter implementatie van de richtlijn consumentenkrediet en de richtlijn hypothecair krediet, onverlet.

§ 3 Wijze van implementatie

Het grootste deel van de richtlijn wordt geïmplementeerd in de Wft. Daarnaast leidt de richtlijn tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht Wft en de Wet op de economische delicten. Bij de implementatie van de richtlijn is zoveel mogelijk aangesloten bij de wijze waarop vergelijkbare bepalingen uit andere Europese Richtlijnen reeds in de Nederlandse wet- en regelgeving zijn geïmplementeerd. Daarnaast is, afhankelijk van de aard en inhoud van de desbetreffende bepalingen, zo mogelijk voorzien in rechtstreekse, dynamische verwijzingen naar de artikelen in de richtlijn. Dit biedt het voordeel dat wijzigingen van de richtlijn niet steeds nopen tot aanpassing van de nationale regelgeving en sluit aan bij de grote mate van zelfstandigheid van de geharmoniseerde Europese regels op dit terrein. Ook is aangesloten bij de staande praktijk om de hoofdnorm zoveel mogelijk in de Wft te implementeren en de specificatie van die norm uit te werken in lagere regelgeving. Waar nodig is daarvoor in de wet een delegatiebepaling opgenomen. Om deze reden leidt de richtlijn ook tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo), het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (Bmfo), het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs), de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft (Rtgs) en de Vrijstellingsregeling Wft (Vr Wft).

De wijzigingen van de richtlijn consumenten krediet en de richtlijn hypothecair krediet worden voor een deel in Boek 7 van het BW geïmplementeerd. De bepalingen inzake het beschikken over adequate procedures rondom het inleiden van een handhavingsprocedure bij een betalingsachterstand worden evenwel in het BGfo geïmplementeerd daar deze zien op de bedrijfsvoering van aanbieders van krediet.

De richtlijn bevat meerdere lidstaatopties. Van de meeste lidstaatopties wordt geen gebruik gemaakt, omdat deze niet passen bij het in aanwijzing 9.4 van de Aanwijzingen voor de regelgeving opgenomen principe dat in de implementatieregeling geen andere regels worden opgenomen dan voor de implementatie noodzakelijk zijn. Het gaat bijvoorbeeld om de lidstaatoptie die de reikwijdte van de richtlijn uitbreiden naar bijvoorbeeld renderende kredietovereenkomsten of de optie om de bepalingen van toepassing te verklaren op natuurlijke personen, wat niet aansluit bij de reikwijdte van de Wft. In de transponeringstabel is een verdere toelichting opgenomen per lidstaatoptie.

Twee lidstaatopties worden wel overgenomen. Het betreft allereerst de mogelijkheid om advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders uit te sluiten van de richtlijn. Hiervoor is gekozen omdat deze beroepsgroepen in Nederland al onderhevig zijn aan eigen regelgevende kaders met daarbij eigen toezicht en tuchtrecht. Voor gerechtsdeurwaarders geldt dat deze beroepsgroep enkel is uitgezonderd voor zover het een gerechtelijke procedure betreft. Voor het minnelijke traject, waarbij bijvoorbeeld onderhandeld wordt over betaaltermijnen, geldt dat dit wel onder de reikwijdte van het voorstel kan vallen.

De andere lidstaatoptie die wordt opgenomen is de mogelijkheid voor lidstaten om kredietsholders toe te staan om geldmiddelen aan te houden voor de kredietkoper. Hiervoor is gekozen omdat binnen de huidige praktijk het voorkomt dat bijvoorbeeld banken na de overdracht van de vordering zelf nog de servicing verrichten en namens de kredietkoper de verschuldigde bedragen ontvangen van kredietnemers. Het verbieden van het aanhouden van geldmiddelen zou dan ook indruisen tegen de huidige praktijk. Er is geen noodzaak om dit te verbieden, nu het aanhouden van geldmiddelen door de kredietsholder met invoering van deze lidstaatoptie enkel toegestaan is voor zover dit op een afgescheiden rekening gebeurt en de kredietsholder een adequate administratie moet voeren. Bij eventuele insolventie van de kredietsholder zijn deze geldmiddelen veiliggesteld, omdat ze buiten de failliete boedel vallen. Er volgen dan ook geen risico's voor de kredietnemer naar aanleiding van deze lidstaatoptie.

§ 4 Verhouding van de richtlijn tot het Unierecht en nationale recht

De kredietovereenkomsten die worden overgedragen door banken aan kredietkopers zijn bij het afsluiten van die overeenkomsten tot stand gekomen op basis van bestaande Europese en nationale wet- en regelgeving op het gebied van het aangaan van verbintenissen en kredietverlening. Het gaat bijvoorbeeld om de bepalingen opgenomen in titel 2 van Boek 7 van het BW ter implementatie van de richtlijn consumentkrediet en de richtlijn hypothecair krediet, maar ook om de regels in afdeling 3A van Boek 6 van het BW ter implementatie van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken¹¹. De richtlijn laat deze regels

¹¹ Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en

onverlet. De richtlijn laat ook de nationale regels onverlet die bijkomende vereisten opleggen ten aanzien van een kredietkoper of een kredietservicier wat betreft de heronderhandeling van de voorwaarden van een kredietovereenkomst.

Tevens zijn de bestaande grondrechten van kredietnemers inzake een eerlijke gerechtelijke procedure van toepassing. Op grond van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie heeft de kredietnemer het recht op eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht en de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen door een advocaat. Kredietnemers die niet over voldoende middelen beschikken, moeten een beroep kunnen doen op rechtsbijstand. Kort gezegd, is het uitgangspunt van de richtlijn derhalve dat de rechten van een kredietnemer niet aangetast worden door de overdracht van de kredietovereenkomst waar die kredietnemer partij bij is en het servicen van die kredietovereenkomst door een kredietservicier.

Tot slot is er sprake van enige samenloop met de Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki) die op 1 juli 2023 in werking treedt. Deze wet regelt de private buitengerechtelijke incassodienstverlening door incassobureaus, gerechtsdeurwaarders en incassoadvocaten. Het wetsvoorstel verplicht incassobureaus om zich in te schrijven in een register en maakt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur kwaliteitseisen te stellen aan de buitengerechtelijke incassodienstverleners.¹² Daar kredietserviciers als onderdeel van hun activiteiten ook aan incasso kunnen doen, zouden kredietserviciers mogelijk registratieplichtig onder de Wki worden. Daar de richtlijn voorziet in een geharmoniseerd kader voor kredietserviciers zou Nederland niet in lijn met de richtlijn handelen indien voor kredietserviciers zowel een vergunningplicht als een nationale registratieplicht zou gelden met overlap in regels en toezicht. Kredietserviciers zijn daarom uitgezonderd van de Wki. Dit geldt ook voor kredietservicieaanbieders die onder verantwoordelijkheid van een kredietservicier incasso-activiteiten kunnen ontplooiën.

§ 5 Hoofdlijnen van het voorstel

Het wetsvoorstel introduceert allereerst de relevante begrippen in artikel 1:1 van de Wft. Daarbij is vanzelfsprekend zo dicht mogelijk bij de begripsomschrijvingen in de richtlijn aangesloten. Het begrip "kredietservicier" is vanwege de systematiek van de Wft echter niet één-op-één overgenomen. De reden hiervoor is gelegen in verschil tussen de Wft en de richtlijn wat betreft de vormgeving van de vergunningplicht. De richtlijn relateert de vergunningplicht aan het "zijn" van kredietservicier. In de Wft is het echter gebruikelijk om een vergunningplicht te relateren aan het verrichten van een bepaalde activiteit of het verlenen van een bepaalde dienst. De kredietservicier in de richtlijn wordt omschreven als degene die in het kader van zijn bedrijfsactiviteiten namens een kredietkoper de rechten en verplichtingen met betrekking tot de rechten van een kredietgever krachtens een niet-renderende kredietovereenkomst, of tot de niet-renderende kredietovereenkomst zelf, beheert en de nakoming ervan afdwingt, en één of meer kredietservicieactiviteiten verricht. Dit houdt in dat de vergunningplicht in de richtlijn in essentie is gekoppeld aan de combinatie van twee (soorten) activiteiten, namelijk (1) het beheren van de niet-renderende kredietovereenkomst en (2) het verrichten van één of meerdere kredietservicieactiviteiten. Om de vergunningplicht in de Wft te kunnen relateren aan

2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (PbEU 2005, L 149).

¹² Stb 2022, 186 (Wet kwaliteit incassodienstverlening).

deze combinatie van activiteiten is daarom gekozen om die combinatie van activiteiten te definiëren als het "servicen van een niet-renderende kredietovereenkomst". De kredietservicier is vervolgens gedefinieerd als degene die een niet-renderende kredietovereenkomst servicet.

Het is verder van belang te beseffen dat alleen deze combinatie van werkzaamheden die in de uitoefening van een beroep of bedrijf namens een kredietkoper worden uitgevoerd, de vergunningplichtige activiteit "servicen van een niet-renderende kredietovereenkomst" behelzen. Indien een partij een niet-renderende kredietovereenkomst servicet voor een bank, dan is er geen sprake van "servicen van een niet-renderende kredietovereenkomst", daar een bank niet kwalificeert als kredietkoper volgens de richtlijn. Ook indien een partij de niet-renderende kredietovereenkomst beheert zonder dat daarbij eveneens sprake is van het verlenen van een kredietservicingsactiviteit dan levert dit geen vergunningplicht op grond van de richtlijn op. Dit laat overigens onverlet dat in de beschreven situaties wel sprake zou kunnen zijn van aanbieden of bemiddelen en via die route alsnog een vergunningplicht van toepassing is.

Zoals genoemd, voorziet de richtlijn in een vergunningplicht voor kredietserviciers. Ter implementatie van deze vergunningplicht en bijbehorende vergunningeisen is een nieuwe afdeling 2.2.6a.1 toegevoegd aan de Wft.

In lijn met de gebruikelijke opbouw en terminologie van de Wft bepaalt het nieuwe artikel 2:64a dat het verboden is om in Nederland een niet-renderende kredietovereenkomst te servicen zonder vergunning van de AFM. In artikel 2:64b zijn de partijen opgenomen die volgens de richtlijn zijn uitgezonderd van de vergunningplicht, namelijk banken, aanbieders van krediet en beheerders van beleggingsinstellingen en icbe's. Ook kredietserviciers met zetel in een andere lidstaat die over een vergunning ingevolge de richtlijn beschikken zijn uitgezonderd van de vergunningplicht, daar de richtlijn voor kredietserviciers voorziet in een zogenoemd Europees paspoort.

De vergunningeisen uit artikel 5 van de richtlijn zijn uitgewerkt in artikel 2:64c. Daarbij wordt steeds verwezen naar de relevante bepalingen uit deel 4 van de Wft. Voor een deel gaat het om bestaande bepalingen, zoals de artikelen 4:9 en 4:10 inzake de geschiktheid en betrouwbaarheid van beleidsbepalers en artikel 4:14 betreffende de beheerste en integere bedrijfsuitoefening van de kredietservicier. Voor een deel gaat het om nieuwe, specifieke bepalingen die zijn opgenomen in de nieuwe afdeling 4.3.6a, zoals de eis dat de kredietservicier een rechtspersoon is en dat houders van een gekwalificeerd belang in de kredietservicier betrouwbaar moeten zijn.

In bepaalde situaties kan de toezichthouder de vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, beperken of wijzigen. Aan de bestaande gronden hiervoor zijn met dit wetsvoorstel enkele gronden toegevoegd, zoals overtreding van de relevante regels inzake de consumentenbescherming uit titels 2a en 2b van Boek 7 van het BW.

Het wetsvoorstel maakt het op grond van artikel 2:64d mogelijk om grensoverschrijdend vanuit een andere lidstaat in Nederland een niet-renderende kredietovereenkomst te servicen. Dit is mogelijk via een bijkantoor in Nederland of direct vanuit een andere lidstaat middels het verrichten van diensten. Hiervoor is wel eerst vereist dat de toezichthouder van de lidstaat van herkomst een mededeling doet aan de AFM. Andersom is het voor kredietserviciers die een AFM vergunning hebben krachtens het nieuwe artikel 2:121f tevens toegestaan om in een andere lidstaat, via een bijkantoor of door middel van directe

dienstverlening, niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen.

Het wetsvoorstel voegt tevens de nieuwe afdeling 4.3.6a toe aan deel 4 van de Wft die uit twee paragrafen bestaat. Paragraaf 4.3.6a.1 bevat de relevante gedragsbepalingen ten aanzien van de kredietservicier. De bepalingen strekken ter bescherming van de kredietnemer, in het bijzonder omdat deze in veel gevallen een consument zal betreffen. De regels zien onder meer op het borgen van een zorgvuldige omgang en fatsoenlijke communicatie met de kredietnemer door de kredietservicier en in voorkomend geval de kredietservicieaanbieder. Ook voorziet de paragraaf in de verplichting voor kredietservicier en kredietkoper om een overeenkomst te sluiten over het servicen van niet-renderende kredietovereenkomsten. Tot slot is in het nieuwe artikel 4:81e ter implementatie van artikel 6 van de richtlijn de mogelijkheid voor de kredietservicier opgenomen om geldmiddelen aan te houden op een afgescheiden rekening ten behoeve van de kredietkoper. Het gaat in dit geval om gelden die kredietnemers hebben betaald aan de kredietservicier ter (gedeeltelijke) voldoening van de schuld. Hiermee wordt aangesloten bij de huidige praktijk, waarbij overdracht van een kredietovereenkomst kan plaatsvinden zonder dat de kredietnemer hiervan op de hoogte hoeft te worden gesteld. De kredietnemer blijft in dat geval betalingen doen aan een partij die niet per se (meer) de juridisch of economisch eigenaar is van de kredietovereenkomst.

Paragraaf 4.3.6a.2 bevat de relevante bepalingen inzake het optreden als kredietkoper. De kredietkoper is geen vergunningplichtige partij, maar dient zich wel aan een aantal regels te houden. Deze strekken wederom tot bescherming van de kredietnemer. Het nieuwe artikel 4:81f stelt bijvoorbeeld aan kredietkopers eisen met betrekking tot de zorgvuldige omgang en fatsoenlijke communicatie met kredietnemers. Kredietkopers zijn eveneens verplicht melding te doen aan de AFM indien de kredietkoper een niet-renderende kredietovereenkomst juridisch of economisch overdraagt aan bijvoorbeeld een andere kredietkoper.

De kernbepaling van deze paragraaf is artikel 4:81g, waarin de verplichting is opgenomen voor een Nederlandse kredietkoper om ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten gesloten met consumenten altijd een kredietservicier, een bank of aanbieder van krediet aan te wijzen om het krediet te servicen. Voor kredietkopers uit andere lidstaten geldt de aanwijsplicht voor niet-renderende kredietovereenkomsten met zowel natuurlijke personen als ondernemingen met een omvang van maximaal 250 medewerkers, waarvan de jaaromzet €50 miljoen of het jaarlijkse balanstotaal de €43 miljoen niet overschrijdt. Samengevat dient ter bescherming van kleinere kredietnemers altijd een vergunningplichtige entiteit te worden ingeschakeld om het krediet te servicen. De AFM wordt altijd in kennis gesteld van de identiteit en het adres van de ingeschakelde kredietservicier, bank of aanbieder van krediet.

De paragraaf inzake kredietkopers regelt daarnaast nog de verplichting voor kredietkopers die niet in een lidstaat wonen of hun zetel hebben om een vertegenwoordiger in te schakelen. Deze vertegenwoordiger conformeert zich namens de kredietkoper aan de ingevolge de Wft gestelde regels voor kredietkopers. Paragraaf 4.3.6a.2 wordt afgesloten met enkele informatieverplichtingen. Kredietkopers dienen onder meer halfjaarlijks bepaalde gegevens over niet-renderende kredietovereenkomsten te verstrekken aan de AFM. Banken hebben daarnaast de plicht om op verzoek aan potentiële kredietkopers bepaalde, door de richtlijn bepaalde, gegevens over te dragen ten behoeve van de waardebepaling van de niet-renderende kredietovereenkomsten.

Tot slot bevat het wetsvoorstel enkele wijzigingen van Boek 7 van het BW ter implementatie van de richtlijnartikelen die de richtlijn consumentenkrediet en de richtlijn hypothecair krediet wijzigen. Het betreft ten eerste uitwerking van de verplichting voor kredietgevers om consumenten te informeren indien de kredietgever de voorwaarden van de overeenkomst wil wijzigen. Het gaat onder meer op een omschrijving van de wijzigingen, maar ook de wijze waarop consumenten kunnen klagen over de aangekondigde wijzigingen. Verder wordt ten aanzien van hypothecaire kredietovereenkomst bepaald dat de consument niet in kennis hoeft te worden gesteld van de overdracht van de hypothecaire kredietovereenkomst indien de initiële kredietgever zelf het krediet blijft beheeren. De wijzigingen hebben betrekking op kredietovereenkomsten in de zin van de richtlijn consumentenkrediet en de richtlijn hypothecair krediet en zien derhalve op zowel renderende als niet-renderende kredietovereenkomsten.

§6. Toezicht en handhaving

In paragraaf 2 is reeds vermeld dat de AFM verantwoordelijk is voor de vergunningverlening voor kredietsserviciers. Ook wat betreft het toezicht op de naleving van de regels ter implementatie van de richtlijn wordt de AFM de bevoegde autoriteit. Er is voor de AFM gekozen, vanwege de samenhang van het servicen van niet-renderende kredietovereenkomsten en het kopen van dergelijke kredietovereenkomst met het reeds bestaande regelgevende kader voor het aanbieden van krediet en het bemiddelen bij de totstandkoming van een kredietovereenkomst. Bovendien geldt dat naar huidig recht entiteiten die zich reeds bezighouden met de verkoop, het beheer of de inning van niet-renderende kredietovereenkomsten vaak al over een vergunning voor het aanbieden van krediet of het bemiddelen bij de totstandkoming daarvan beschikken en staan zij derhalve reeds onder toezicht van de AFM.

Hoewel de AFM primair verantwoordelijk is voor het toezicht op en de handhaving van de vergunningplicht, kan het bij ernstige overtredingen of overtredingen waarbij inzet van strafrechtelijke onderzoeksbevoegdheden nodig is, opportuun zijn om strafrechtelijke vervolging door het Openbaar Ministerie in te stellen. Het is daarom gebruikelijk om de vergunningplichten uit de Wft eveneens strafrechtelijk handhaafbaar te maken. Gelet hierop is artikel 2:64a Wft toegevoegd aan de WED. Hierdoor wordt het mogelijk dat ondernemingen, of de beleidsbepalers daarvan, die zonder vergunning niet-renderende kredietovereenkomsten servicen strafrechtelijk vervolgd kunnen worden. De maximale strafbedreiging bedraagt twee jaren gevangenisstraf, taakstraf of een geldboete van de vierde categorie.

Vanwege het Europese paspoort voor kredietsserviciers worden een aantal bepalingen toegevoegd aan afdeling 1.3.2. van de Wft met het oog op een effectieve grensoverschrijdende samenwerking. Zo kan de toezichthouder op grond van artikel 1:55, vijfde lid, de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat verzoeken om inlichtingen te verifiëren als het gaat om een kredietsservicer met een Nederlandse vergunning voor het servicen van niet-renderende kredietovereenkomsten. De toezichthouder mag tevens zelf inlichtingen verifiëren of doen verifiëren over de grens met behulp van de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat. Als een kredietsservicer uit een andere lidstaat in Nederland actief is en niet voldoet aan de bepalingen uit deel 4 van de Wft ter implementatie van de richtlijn dan kan de AFM de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat verzoeken om maatregelen te nemen, maar zij kan ook zelf bij het voortduren van de inbreuk passende maatregelen opleggen. Het gaat hier om gevallen waarbij de kredietsservicer bijvoorbeeld helemaal geen (doeltreffende) stappen onderneemt om te voldoen aan de toepasselijke regels. De AFM kan tevens de toezichthoudende instantie van de lidstaat van

herkomst van de kredietserver verzoeken om maatregelen te treffen als het initiële krediet is verleend door een bank met zetel in Nederland.

[PM uitvoerings- en handhavingstoets AFM]

§7. Gevolgen van het wetsvoorstel

In deze paragraaf wordt ingegaan op de regeldrukeffecten als gevolg van de implementatie van de richtlijn. De effecten zijn bepaald op basis van de systematiek uit het Handboek meting regeldrukkosten.

De richtlijn roept een vergunningseis en doorlopend toezicht in het leven voor kredietserveren. Daarnaast is er sprake van doorlopende (informatie)verplichtingen voor kredietserveren, kredietkopers en banken. Hieronder wordt aan de hand van de relevante partijen in meer detail ingegaan op de regeldrukeffecten.

Kredietserveren

Hoewel de richtlijn een specifieke vergunning introduceert voor het serveren van een niet-renderende kredietovereenkomst valt deze activiteit reeds onder de reikwijdte van de Wft. Naar oud recht mogen partijen die beschikken over een vergunning voor het aanbieden van krediet, het bemiddelen of het uitoefenen van het bankbedrijf zich bezig houden met het serveren van kredietovereenkomsten. Daarbij is van belang dat dit het serveren van kredietovereenkomsten in zijn algemeenheid betreft en niet slechts niet-renderende kredietovereenkomsten; de reeds gereguleerde groep is dus groter dan de groep die potentieel onder de reikwijdte van de richtlijn valt. Ook is het onderscheid tussen kredietovereenkomsten waarbij een bank één van de initiële wederpartijen is en kredietovereenkomsten waarbij een aanbieder van krediet, niet zijnde een bank, één van de initiële wederpartijen is. Het serveren van deze laatste groep kredietovereenkomsten valt reeds onder de reikwijdte van de Wft, terwijl het serveren van deze kredietovereenkomsten nooit onder de reikwijdte van de richtlijn valt. Dit houdt in dat alleen partijen die voornemens zijn niet-renderende kredietovereenkomsten, waarbij een Europese bank één van de initiële wederpartijen is, te serveren een vergunning voor het serveren van een niet-renderende kredietovereenkomst dienen aan te vragen. Voor het serveren van overige kredietovereenkomsten (renderende en/of overeenkomsten die door een aanbieder, niet zijnde een bank, zijn geïnitieerd) blijven de regels gelden zoals die golden voor de inwerkingtreding van deze wet. Daar komt bij dat aanbieders en banken zijn uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn; zij mogen zonder additionele vergunning niet-renderende kredietovereenkomsten (blijven) serveren. De nieuwe vergunningplicht is derhalve alleen relevant voor partijen die naar oud recht niet-renderende kredietovereenkomsten serveren op basis van een vergunning voor bemiddelen.

In de effectbeoordeling die de Europese Commissie heeft opgesteld ten behoeve van de richtlijn wordt gesteld dat er in Nederland elf serveren actief zijn. Daarbij wordt echter geen onderscheid gemaakt tussen type serveren; het is derhalve niet duidelijk hoeveel bemiddelaars er reeds als serveren optreden in Nederland. Het is eveneens onduidelijk hoeveel van deze partijen een vergunning als bedoeld in de richtlijn willen aanvragen. Uit verkennende gesprekken met marktpartijen en de AFM komt naar voren dat het merendeel van verkochte kredietovereenkomsten afkomstig is van aanbieders, niet zijnde banken, en dat het serveren als bedoeld in de richtlijn voornamelijk wordt gedaan door partijen die over een vergunning voor het aanbieden van krediet beschikken. Oftewel, de markt bestaat vooral uit kredietovereenkomsten en serveren die niet onder de reikwijdte van de richtlijn vallen. Er wordt daarom ingeschat dat ongeveer vijf partijen in Nederland een vergunning voor het serveren van een

niet-renderende kredietovereenkomst zullen aanvragen.

De eenmalige lasten voor kredietsevicers bestaan ten eerste uit de heffingen die aan de AFM verschuldigd zijn voor de aanvraag van de vergunning en het toetsen van beleidsbepalers op geschiktheid. Voor het aanvragen van een vergunning wordt een bedrag van [€1500] gerekend. Voor het aanvragen van een toetsing van een beleidsbepaler in combinatie met de aanvraag van een vergunning zal een heffing van [€1000] per persoon verschuldigd zijn. Een kredietsevicer zal bij de aanvraag derhalve minimaal [€3500] verschuldigd zijn. Voor het aanvragen van een vergunning en de toetsingen zal een kredietsevicer kosten moeten maken voor het opstellen, verzamelen en verzenden van de benodigde gegevens. Naar schatting zal een hoogopgeleide medewerker van een kredietsevicer hier veertig manuren aan kwijt zijn. De eenmalige regeldrukkosten bedragen in dat geval €2160 (40 * €54)

De eenmalige regeldrukkosten voor een kredietsevicer komen daarmee op €5660 (€3500 + €2160). In totaal beslaan de eenmalige lasten €28.300 (5 * €5660).

Naast de eenmalige regeldrukeffecten, krijgen kredietsevicers ook te maken met structurele regeldrukkosten. Deze zijn voor een deel incidenteel van aard; zo moeten kredietsevicers incidenten melden en wijzigingen wat betreft de gegevens op grond waarvan de vergunning is verleend melden aan de AFM. Kredietsevicers dienen eveneens klachten van kredietnemers aan te nemen en a te handelen. Op voorhand is niet goed in te schatten hoeveel tijd deze incidentele werkzaamheden zullen vergen.

Daarnaast is een kredietsevicer gehouden om op basis van artikel 4:81d Wft bij elke overdracht van een niet-renderende kredietovereenkomst de kredietnemer van bepaalde informatie te voorzien. De regeldrukeffecten die hieruit voortvloeien zijn daarmee vooral afhankelijk van het aantal overdrachten van niet-renderende kredietovereenkomsten in een jaar. De door de Europese Commissie opgestelde effectbeoordeling geeft daar enige aanknopingspunten voor. In de periode 2015-2016 waren er circa vijfhonderd overdrachten in de EU. Gemiddeld genomen zou dat betekenen dat er in elke lidstaat ruim negen transacties van kredietovereenkomsten zijn. Daarbij geldt echter dat het volume aan transacties niet gelijk verdeeld is onder de lidstaten. Nederland is één van de lidstaten met gemiddeld een hoger volume, wat erop zou kunnen duiden dat het aantal transacties gemiddeld genomen eveneens wat hoger ligt. Het aantal overdrachten in Nederland wordt daarom geschat op vijftien per jaar. Aangenomen dat een hoogopgeleide medewerker van een kredietsevicer vier uur bezig is om de benodigde informatie te verzamelen en naar de kredietnemers te sturen, betekent dit dat de structurele regeldrukkosten €4050 (15 * 4 * €54) bedragen. Per kredietsevicer gaat het om €810.

Kredietkopers

Voor kredietkopers geldt geen aparte vergunningplicht. Het voorstel leidt daarmee niet tot eenmalige regeldrukeffecten voor kredietkopers. Wel ontstaan er als gevolg van het voorstel structurele regeldrukkosten. Zo moet de kredietkoper, indien de koper de aangekochte kredietovereenkomsten zelf besluit te servicen, op basis van artikel 4:81h Wft bij elke overdracht de kredietnemer van bepaalde informatie voorzien in plaats van de kredietsevicer. Hierboven is het aantal overdrachten geschat op vijftien per jaar in Nederland. Er is niet bekend in hoeverre die overdrachten uit zijn te splitsen naar partijen die zelf servicen en partijen die een aparte kredietsevicer inschakelen. De hierboven genoemde €4050 aan structurele regeldrukkosten omvat dus eveneens kredietkopers die zelf de aangekochte kredieten servicen.

Verder is de kredietkoper op grond van artikel 4:81j Wft gehouden om de AFM op de hoogte te stellen van de identiteit en het adres van de ingehuurd kredietserver. Een hoogopgeleide medewerker van een kredietkoper zal hier naar schatting ongeveer twee uur mee bezig zijn. Bij vijftien overdrachten per jaar zal dit maximaal vijftien maal nodig zijn in een jaar, waarbij deze plicht geen toepassing vindt indien de kredietkoper zelf niet-renderende kredietovereenkomsten serviceret. De structurele kosten zullen maximaal €1620 bedragen ($15 * 2 * €54$).

Tot slot leidt artikel 4:81l Wft ertoe dat een koper de AFM halfjaarlijks in kennis stelt van de overdracht van niet-renderende kredietovereenkomsten. Hier zal een hoogopgeleide medewerker naar schatting halfjaarlijks zo'n twee uur aan kwijt zijn. Per jaar leidt dit dan tot €216 ($2 * 2 * €54$) aan regeldrukkosten.

In totaal bedragen de structurele regeldrukkosten voor kredietkopers maximaal €5886 ($€4050 + €1620 + €216$), waarbij geldt dat in de praktijk niet alle kopers de aangekochte kredietovereenkomsten zelf zullen servicen en de daadwerkelijke regeldrukkosten dus lager zullen liggen.

Banken en aanbieders van krediet

Voor banken geldt dat zij op basis van artikel 4:27b Wft halfjaarlijks op de hoogte moeten stellen van verkochte niet-renderende kredietovereenkomsten. Evenals bij de kredietkopers zal een hoog opgeleide medewerker van een bank hier zo'n twee uur per rapportage aan kwijt zijn. De structurele regeldrukkosten van deze verplichting bedragen daarmee €216 ($2 * 2 * €54$) per jaar.

Verder geldt dat artikel 4:81m Wft op de banken de verplichting legt om bepaalde informatie beschikbaar te maken voor potentiële kredietkopers. Hiermee zijn geen extra regeldrukkosten gemoeid, aangezien verwacht mag worden dat banken die niet-renderende kredietovereenkomsten willen verkopen sowieso de nodige informatie beschikbaar maken voor potentiële kredietkopers. Het zal dus grotendeels om bedrijfseigen kosten gaan.

De laatste verplichtingen die tot structurele regeldrukkosten kan leiden, volgen uit de artikelen 7:61a en 7:125a BW en gelden naast banken voor alle aanbieders van krediet. Op basis van deze verplichtingen moeten aanbieders consumenten op de hoogte stellen van bepaalde informatie bij een voorgenomen wijziging van de op de kredietovereenkomst van toepassing zijnde voorwaarden. De bedoelde informatie is in de Nederlandse praktijk echter al veelal onderdeel van de (algemene) voorwaarden die op een kredietovereenkomst van toepassing zijn, waardoor dit onderdeel vermoedelijk niet tot substantiële regeldruk-effecten zal leiden.

Concluderend, is het totaal aan structurele regeldrukkosten voor banken en aanbieders beperkt tot de €216 per jaar als gevolg van de halfjaarlijkse rapportages betreffende overgedragen kredieten.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

A

Dit onderdeel wijzigt artikel 1:1 van de Wft ter implementatie van artikel 3 van de richtlijn. Het eerste lid voegt de kredietservicier toe aan de definitie van "financiële onderneming". Hiermee wordt met het oog op efficiënte wetgeving bewerkstelligd dat verwijzingen in de Wft naar de term "financiële onderneming" eveneens de kredietservicier omvat.

Onder "kredietkoper" wordt verstaan degene die in de uitoefening van beroep of bedrijf de rechten uit een niet-renderende kredietovereenkomst of die overeenkomst zelf koopt van een Nederlandse of Europese bank. Oftewel de partij die een niet-renderende kredietovereenkomst economisch of juridisch overneemt. Daar de richtlijn niet van toepassing is op banken met zetel in de Europese Unie die niet-renderende kredietovereenkomsten economisch of juridisch overnemen van een andere bank zijn banken met zetel in de Unie uitgesloten van de begripsomschrijving.

De "kredietservicieaanbieder" is degene die in het kader van uitbesteding namens de kredietservicier een kredietservicieactiviteit verricht.

Met een "niet-renderende kredietovereenkomst" wordt bedoeld een kredietovereenkomst, waarbij de kredietgever een bank is met zetel in de Europese Unie en die kredietovereenkomst overeenkomstig artikel 47 bis van de verordening kapitaalvereisten is aangewezen als niet-renderend. Concreet houdt dit in dat er sprake is van een betalingsachterstand op het krediet van meer dan 90 dagen of dat het, ongeacht het bestaan van een betalingsachterstand, onwaarschijnlijk wordt geacht dat de kredietnemer zijn verplichtingen zal nakomen zonder uitwinning van zekerheden.

Het "verrichten van een kredietservicieactiviteit" beslaat de volgende activiteiten:

- het innen en invorderen van verschuldigde betalingen van de kredietnemer in verband met de kredietovereenkomst;
- het opnieuw onderhandelen met de kredietnemer over alle voorwaarden met betrekking tot de kredietovereenkomst in overeenstemming met de door de kredietkoper gegeven instructies;
- het beheren van klachten; of
- het in kennis stellen van de kredietnemer van alle wijzigingen in rentevoeten, kosten of alle verschuldigde betalingen in verband met de kredietovereenkomst.

Verder wordt de richtlijn inzake kredietserviciers en kredietkopers gedefinieerd in artikel 1:1, zodat efficiënt naar de richtlijn kan worden verwezen in andere bepalingen in de Wft.

Tot slot wordt de term "servicen van een niet-renderende kredietovereenkomst" ingevoegd. Deze term komt niet als zodanig terug in de richtlijn, maar wordt ingevoegd vanuit de systematiek van de Wft. De richtlijn relateert de vergunningplicht voor kredietserviciers aan het "zijn" van een kredietservicier. In de Wft is het echter gebruikelijk om een vergunningplicht te relateren aan het verrichten van een bepaalde activiteit of het verlenen van een bepaalde dienst. De kredietservicier is volgens de richtlijn de partij die, kort gezegd, in de

uitoefening van een beroep of bedrijf namens de kredietkoper de niet-rendende kredietovereenkomst beheert en de nakoming daarvan afdwingt en tevens één of meerdere van de in de richtlijn omschreven krediet servicingactiviteiten verricht. De vergunningplicht in de richtlijn relateert derhalve aan een combinatie van werkzaamheden, namelijk het beheren van de niet-rendende kredietovereenkomst en het verrichten van één of meerdere krediet servicingactiviteiten. Om dit duidelijk te maken, is er voor gekozen om deze combinatie van werkzaamheden te definiëren als "servicen van een niet-rendende kredietovereenkomst", waarbij de "krediet servicer" wordt omschreven als degene die een niet-rendende kredietovereenkomst servicet.

Alleen deze constellatie van werkzaamheden valt onder de noemer servicen van een niet-rendende kredietovereenkomst en leidt tot de bijbehorende vergunningplicht. Een partij die kredietovereenkomsten beheert voor een bank die het initiële krediet heeft verleend en de kredietovereenkomsten niet heeft overgedragen aan een kredietkoper is derhalve geen krediet servicer in de zin van de richtlijn en de Wft. Dat geldt evenmin voor een partij die alleen (voor een andere partij) een krediet servicingactiviteit verricht (zie hieronder), zoals het innen en vorderen van betalingen bij kredietnemers.

Overigens zijn instellingen die op grond van artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, van richtlijn zijn uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn uitgezonderd van de begripsomschrijving van "krediet servicer". Het gaat om banken met een vergunning van de ECB, aanbieders van krediet die op grond van de Wft krediet mogen aanbieden en beheerders die op grond van de Wft een beleggingsinstelling of een icbe mogen beheren. Door deze instellingen uit te zonderen van de definitie wordt vanuit het oogpunt van efficiënte wetgeving bewerkstelligd dat de term "krediet servicer" alleen verwijst naar de krediet servicer in de zin van de richtlijn en niet mede naar instellingen die zijn uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn en waarvoor de bepalingen die de richtlijn implementeren derhalve niet relevant zijn (vanuit het oogpunt van het servicen van niet-rendende kredietovereenkomsten).

Overigens zijn de termen "kredietgever" en "kredietnemer" uit de richtlijn niet gedefinieerd in de Wft. Wat betreft kredietgever geldt dat deze term in de richtlijn is beperkt tot een Europese bank. Een aanbieder van krediet valt derhalve niet onder deze beschrijving. De definitie van niet-rendende kredietovereenkomst verwijst naar een kredietovereenkomst als bedoeld in artikel 3, onderdeel 4, van de richtlijn. In de richtlijndefinitie van kredietovereenkomst wordt reeds duidelijk gemaakt dat de overeenkomst afgesloten moet zijn met een Europese bank. Een aparte Wft-definitie voor kredietgever is derhalve niet nodig.

De term "kredietnemer" uit de richtlijn heeft geen van het normale spraakgebruik afwijkende betekenis – een kredietnemer kan elke natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn - anders dan dat ook in die begripsomschrijving de koppeling wordt gelegd met de bank als tegenpartij bij de overeenkomst. Dat laatste punt is, zoals hierboven is beschreven, al opgelost via de definitie van niet-rendende kredietovereenkomst. Het is daarom niet nodig de term kredietnemer te definiëren in de Wft.

B

Het nieuwe artikel 1:51b.0 implementeert de artikelen 15, vierde lid, en 20, derde lid, van de richtlijn en stelt dat de AFM bepaalde gegevens verstrekt aan de toezichthoudende instantie van de lidstaat van herkomst van een kredietkoper. Het gaat om de gegevens die banken op grond van artikel 4:27b moeten verstrekken aan de AFM en gegevens die kredietkopers moeten verstrekken op grond van artikel 4:81j. Wat betreft artikel 4:27b gaat het om informatie die

banken moet verstrekken over onder meer de identiteit van de kredietkoper of de leden van het leidinggevend bestuursorgaan van de kredietkoper, het adres van de kredietkoper en informatie over het uitstaande saldo, het aantal en de omvang van de rechten en de zekerheden krachtens de economisch of juridisch overgedragen niet-renderende kredietovereenkomst. Artikel 4:81j ziet op vergelijkbare gegevens die verstrekt moeten worden door de kredietkoper, na overdracht door een kredietinstelling of in de situatie dat een kredietkoper de niet-renderende kredietovereenkomst economisch of juridisch overdraagt aan een andere kredietkoper.

C

Artikel 1:55 regelt de grensoverschrijdende samenwerking van toezichthouders in het kader van toezicht op de naleving. Aan dit artikel wordt een zesde lid toegevoegd, dat strekt tot implementatie van artikel 14, vijfde lid, van de richtlijn. Het artikel van de richtlijn bevat regels omtrent het toezicht op kredietsevicers die grensoverschrijdend niet-renderende kredietovereenkomsten services. Het vijfde lid regelt het verzoek om bijstand van de AFM aan de toezichthoudende instantie van lidstaat waarbinnen de kredietsevicer de dienst verricht. De uitvoering van deze bijstand wordt verricht overeenkomstig het recht van de andere lidstaat.

De term die in de richtlijn gebruikt wordt is "bijstand bij het uitvoeren van een inspectie ter plaatse". In de Nederlandse context is de term "inspectie" niet gebruikelijk, daarom is er, evenals bij de implementatie van vergelijkbare richtlijnen in afdeling 1.3.2.2., gekozen voor de term "inlichtingen verifiëren".

Onderdeel b van artikel 1:55, zesde lid, sluit aan op de bestaande leden van artikel 1:55 en strekt tevens tot implementatie van artikel 14, tweede lid, van de richtlijn.

D

Dit onderdeel voegt twee nieuwe bepalingen in, namelijk artikelen 1:58f en 1:58g.

Artikel 1:58f

Dit artikel strekt tot implementatie van artikel 14, negende en twaalfde lid, van de richtlijn. Deze bepalingen regelen ten eerste dat in het geval een kredietsevicer in een andere lidstaat actief is, de toezichthouder van die andere lidstaat (de lidstaat van ontvangst) de toezichthouder van het "thuisland" (de lidstaat van herkomst) van de kredietsevicer kan verzoeken om passende maatregelen te nemen in het geval de kredietsevicer zich niet aan de regels houdt. Dit principe is geïmplementeerd in artikel 1:58f, eerste lid. Deze bepaling stelt dat in de situatie dat een kredietsevicer met zetel in een ander lidstaat in Nederland actief is en inbreuk maakt op Wft-bepalingen ter implementatie van de richtlijn, de AFM de toezichthoudende instantie van die andere lidstaat daarvan op de hoogte stelt met het verzoek passende maatregelen te nemen.

De richtlijnbevestigingen regelen voorts dat de toezichthoudende instantie van de lidstaat van ontvangst in bepaalde gevallen zelf de nodige maatregelen kan nemen om de inbreuk te stoppen. Dit is geïmplementeerd in het tweede lid van artikel 1:58f. Op grond van het tweede lid kan de AFM, in weerwil van eventueel door de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat genomen maatregelen, maatregelen treffen indien de kredietsevicer met zetel in een andere lidstaat geen passende maatregelen heeft genomen of in het geval er dringend actie nodig is met het oog op de bescherming van de belangen van kredietnemers.

Artikel 1:58, derde lid, bepaalt tot slot dat de AFM de kredietsservicer met zetel in een andere lidstaat kan verbieden verdere activiteiten te ontplooiën, totdat de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat passende maatregelen heeft genomen om de inbreuk te verhelpen. Hiermee wordt de laatste alinea van artikel 14, twaalfde lid, van de richtlijn geïmplementeerd.

Artikel 1:58g

In deze bepaling wordt artikel 14, tiende lid, van de richtlijn geïmplementeerd. De bepaling ziet op de situatie waarbij de AFM de bevoegdheid wordt toegekend om de toezichthoudende instantie van de lidstaat van herkomst van de kredietsservicer in kennis te stellen van overtredingen met het verzoek om passende maatregelen te nemen, indien het initiële krediet is verstrekt door een bank met zetel in Nederland. Het betreft de situatie waarbij de kredietsservicer niet in Nederland woont of zijn zetel heeft en daarmee dus niet over een door de AFM verstrekte vergunning beschikt en waarbij tevens de niet-renderende kredietovereenkomsten in een andere lidstaat worden geservicet. De bevoegdheid van de AFM komt dus enkel voort uit het feit dat de oorspronkelijke kredietovereenkomst door een bank met zetel in Nederland is verstrekt.

E

Artikel 22 van de richtlijn bepaalt over welke bevoegdheden de nationale toezichthoudende autoriteiten dienen te beschikken in het kader van hun taken in het kader van de richtlijn. De meeste van die bevoegdheden zijn reeds aanwezig in de Nederlandse rechtsorde, zoals bijvoorbeeld de bevoegdheid om inlichtingen in te winnen, de bevoegdheid om een aanwijzing te geven of de bevoegdheid om plaatsen te betreden. Artikel 22 vereist echter enkele specifieke bevoegdheden waarover de AFM nog niet beschikt. Het gaat dan om de bevoegdheid om een kredietsservicer te verbieden een kredietsservicingactiviteit te verrichten, de bevoegdheid om van een kredietsservicer te eisen dat hij zijn beleid met betrekking tot de zorgvuldige behandeling van kredietnemers aanpast en dat de kredietsservicer zijn procedure wat betreft de behandeling van klachten aanpast. Hoewel deze bevoegdheden in de kern een vorm van het geven van een aanwijzing zijn, is het nodig ze apart in de Wft op te nemen, omdat de richtlijn deze bevoegdheden niet koppelt aan het aanwezig zijn van een overtreding. Dat is echter wel een voorwaarde voor de algemene bevoegdheid tot het geven van een aanwijzing, bedoeld in artikel 1:75 Wft. Het bestaande artikel 1:75 Wft volstaat derhalve niet voor de implementatie van artikel 22 van de richtlijn.

Daar artikel 21, eerste lid, van de richtlijn vereist dat lidstaten borgen dat naast kredietsservicer ook kredietsservicingaanbieders continu de regels die de richtlijn stelt naleven en dat daar passend toezicht op kan worden gehouden, kan de AFM in voorkomend geval deze bevoegdheden eveneens inzetten ten aanzien van kredietsservicingaanbieders.

F

Artikel 1:104 beschrijft de omstandigheden waarbij de toezichthouder een door hem verleende vergunning kan wijzigen, geheel of gedeeltelijk kan intrekken of beperken. Aan dit bestaande artikel worden enkele onderdelen toegevoegd die strekken ter implementatie van artikel 8, eerste lid onderdelen c en f, van de richtlijn.

Artikel 8, eerste lid, onderdeel c, ziet op de bevoegdheid de vergunning in te trekken indien de kredietsservicer gedurende een periode van meer dan twaalf maanden zijn activiteiten heeft gestaakt. Hiertoe is in artikel 1:104, eerste lid,

onderdeel f, een zinsnede ingevoegd die stelt dat de toezichthouder van de bevoegdheid gebruik kan maken indien de kredietservicer die zijn bedrijf waarvoor hij een vergunning heeft, gedurende meer dan twaalf maanden heeft gestaakt.

Artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van de richtlijn, is geïmplementeerd in artikel 1:104, eerste lid, onderdeel n (nieuw). Dit laatste onderdeel betreft de situatie dat de toezichthouder de verleende vergunning kan wijzigen, geheel of gedeeltelijk kan intrekken of beperken in het geval een kredietservicer een ernstige inbreuk maakt op de toepasselijke regels. Niet alleen ziet de situatie op inbreuk van de bepalingen in de richtlijn, maar ook worden uitdrukkelijk de nationale regels inzake consumentenbescherming genoemd. In de Nederlandse context betreft het derhalve de ingevolge de Wft gestelde regels alsmede de bepalingen ter implementatie van de richtlijn consumentenkrediet en richtlijn hypothecair krediet die zijn uitgewerkt in Titel 2a en 2b van Boek 7 van het BW.

G

Artikel 9, van de richtlijn, regelt het opstellen van een nationaal register waarin vergunning houdende kredietservicers worden bijgehouden. De registratieplicht van financiële ondernemingen is uitgewerkt in artikel 1:107 Wft. Aangezien kredietservicers kwalificeren als financiële ondernemingen is artikel 2:64a, dat verwijst naar het verbod om zonder vergunning niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen, ingevoegd in artikel 1:107, tweede lid, onderdeel a, onderdeel 1°.

H

Dit onderdeel implementeert de artikelen 2, vijfde lid, 4, 5, 7 en 13 van de richtlijn en voegt daartoe in Deel 2 van de Wft een nieuwe afdeling 2.2.6a in wat betreft de markttoegang van kredietservicers. Dit onderdeel zal hieronder aan de hand van de nieuwe artikelen verder worden toegelicht.

Artikel 2:64a

Dit artikel implementeert artikel 4 van de richtlijn en bepaalt dat het verboden is zonder vergunning van de AFM in Nederland een niet-renderende kredietovereenkomst te servicen.

Artikel 2:64b

Artikel 2:64b, eerste lid is een uitvloeisel van het in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, van de richtlijn bepaalde toepassingsbereik. Voornoemd artikel bepaalt dat de richtlijn niet van toepassing is op het servicen van niet-renderende kredietovereenkomsten door een Europese bank, een aanbieder van krediet of een beheerder van een beleggingsinstelling of een icbe. Artikel 2:64b, onderdeel a zondert deze instellingen daarom uit van de in artikel 2:64a opgenomen vergunningplicht.

Het tweede lid van artikel 2:64b zondert kredietservicers met zetel in een andere lidstaat die vanuit een bijkantoor in Nederland of middels dienstverrichting naar Nederland niet-renderende kredietovereenkomsten servicen uit van de vergunningplicht en implementeert daarmee artikel 13, eerste lid, van de richtlijn. Op grond van dat artikel dienen lidstaten er namelijk voor te zorgen dat kredietservicers die in hun lidstaat van herkomst een vergunning hebben gekregen met die vergunning actief mogen zijn in andere lidstaten zonder dat een nieuwe vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het moment waarop de kredietservicer met zetel in een andere lidstaat over kan gaan tot het servicen

van niet-renderende kredietovereenkomsten in Nederland wordt bepaald door artikel 2:64d.

Het derde lid implementeert artikel 2, vijfde lid, onderdeel d, van de richtlijn. De richtlijnbevestiging stelt dat het in de richtlijn bepaalde slechts van toepassing is voor zover de economische of juridische overdracht van een niet-renderende kredietovereenkomst heeft plaatsgevonden op of na de implementatiedatum van 30 december 2023. Artikel 2:64b, derde lid, bepaalt daarom dat de vergunningplicht niet van toepassing is indien een partij alleen niet-renderende kredietovereenkomsten servicet, waarvan de economische of juridische overdracht heeft plaatsgevonden voor 30 december 2023.

Artikel 2:64c

In artikel 2:64c, eerste lid, wordt bepaald dat de AFM een vergunning verleent indien de kredietservicier aan de in die bepaling opgenomen eisen voldoet. Met deze bepaling wordt artikel 5, eerste en derde lid, geïmplementeerd. Een kredietservicier moet voldoen aan vereisten inzake betrouwbaarheid en geschiktheid van de dagelijks beleidsbepalers, integere uitoefening van het bedrijf, inrichting van de bedrijfsvoering, behandeling van klachten, rechtsvorm en betrouwbaarheid van houders van een gekwalificeerde deelneming.

Het tweede lid van artikel 2:64c bepaalt dat de aanvraag voor de vergunning geschiedt onder opgave van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens. Deze gegevens worden gespecificeerd in artikel 7 van de richtlijn. In het Besluit markttoegang financiële ondernemingen Wft (Bmfo) zal ter implementatie van artikel 7 worden bepaald welke gegevens bij de aanvraag moeten worden overlegd.

Artikel 2:64c, derde lid, implementeert artikel 7, derde lid, van de richtlijn en bepaalt dat de AFM binnen vijfenveertig dagen na ontvangst van de gegevens beoordeelt of de aanvraag compleet is.

Artikel 2:64d

Deze bepaling implementeert artikel 13, eerste en vijfde lid, van de richtlijn wat betreft de situatie waarin een kredietservicier met zetel in een andere lidstaat in Nederland niet-renderende kredietovereenkomsten wilt servicen.

Het eerste lid van artikel 2:64d bepaalt dat de kredietservicier met zetel in andere lidstaat in Nederland activiteiten mag verrichten vanaf ofwel het moment dat de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat aan de kredietservicier heeft laten weten dat de AFM de informatie, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de richtlijn heeft ontvangen, ofwel twee maanden nadat de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat aan de kredietservicier heeft laten weten dat de informatie, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de richtlijn aan de AFM heeft gezonden.

Artikel 2:64d, tweede lid, biedt de AFM de mogelijkheid om vanwege redenen van algemeen belang nadere voorwaarden te stellen aan de kredietservicier met zetel in een andere lidstaat alvorens deze niet-renderende kredietovereenkomsten mag servicen in Nederland. Deze bevoegdheid volgt uit artikel 13, eerste lid, van de richtlijn. Bij nadere voorwaarden van algemeen belang kan bijvoorbeeld gedacht worden aan voorwaarden met betrekking tot het aanhouden van gelden van kredietnemers door de kredietservicier.

Artikel 2:64e

Op grond van dit artikel kan bij ministeriële regeling vrijstelling worden verleend van de vergunningplicht. Deze mogelijkheid is nodig om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid die artikel 2, zesde lid, van de richtlijn biedt om deurwaarders en advocaten uit te zonderen van het toepassingsbereik van de richtlijn. Daar deurwaarders en advocaten reeds over eigen regelgevende

kaders beschikken, wordt het wenselijk geacht om te voorkomen dat dergelijke partijen onder het toezicht van de AFM komen te staan in het geval zij als onderdeel van hun beroep niet-renderende kredietovereenkomsten serviceren.

I

Dit onderdeel voegt een nieuwe afdeling 2.3.4c in Deel 2 in met als enig artikel 2:121f. Hiermee wordt artikel 13 van de richtlijn geïmplementeerd wat betreft de situatie waarin een kredietserver die over een Nederlandse vergunning beschikt vanuit een bijkantoor in of middels dienstverrichting naar een andere lidstaat niet-renderende kredietovereenkomsten wilt serviceren.

Het eerste lid van artikel 2:121f bepaalt dat wanneer een kredietserver met een vergunning als bedoeld in artikel 2:64a voornemens is niet-renderende kredietovereenkomsten in andere lidstaat te serviceren hij eerst de AFM van dat voornemen in kennis stelt. Deze kennisgeving dient op grond van het tweede lid vergezeld te gaan van de gegevens, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de richtlijn. Het gaat hierbij onder meer om gegevens als de lidstaat waar de kredietserver activiteiten wilt verrichten, eventuele adresgegevens van de kredietserver in die lidstaat, of en hoe interne procedures zijn aangepast om te voldoen aan de regels in die lidstaat, de identiteit van de personen die verantwoordelijkheid zijn voor de activiteiten in die lidstaat en gegevens omtrent over welke middelen de kredietserver beschikt om in de taal van die lidstaat te communiceren.

Het derde lid bepaalt dat de AFM de gegevens binnen vijfenveertig dagen doorstuurt naar de toezichthoudende instantie van die lidstaat, alsmede de toezichthoudende lidstaat van de kredietnemer(s) van wie de niet-renderende kredietovereenkomsten worden geserveerd indien dat een andere lidstaat is. Op grond van het vierde lid dient de AFM naar de kredietserver terug te koppelen wanneer de gegevens verzonden zijn en wanneer de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat de ontvangst van die gegevens heeft bevestigd, aangezien die momenten bepalen wanneer de kredietserver zijn werkzaamheden in de andere lidstaat mag aanvangen.

J

Met dit onderdeel worden in artikel 4:1 kredietserver, kredietserveraangebieders en kredietkopers toegevoegd aan de opsomming, waarmee duidelijk wordt gemaakt dat Deel 4 van de Wft, tenzij anders bepaald, van toepassing is op kredietserver en kredietkopers. Hierbij is ter implementatie van artikel 2, vijfde lid, onderdeel d, van de richtlijn bepaald dat Deel 4 van toepassing is indien de economische of juridische overdracht van de niet-renderende kredietovereenkomst, ten aanzien waarvan de kredietkoper, kredietserver of de kredietserveraangebieder activiteiten verricht, heeft plaatsgevonden op of na 30 december 2023. Zie ook de toelichting bij artikel 2:64b, derde lid, van onderdeel H.

K

Op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de richtlijn dient het bestuur geschikt te zijn. Hoewel in het kader van de vergunningverlening deze eis reeds is opgenomen in artikel 2:64b, wordt met dit onderdeel het geschiktheidsvereiste inhoudelijk uitgewerkt. Dit onderdeel voegt daarom de kredietserver toe aan de opsomming van instellingen in artikel 4:9, eerste lid, waarmee het geschiktheidsregime uit de Wft van toepassing wordt op kredietserver.

L

Artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn stelt als vergunningvereiste dat de leden van het bestuur van een kredietstrijker als betrouwbaar bekend staan. Ook voor deze bepaling geldt dat de eis reeds is opgenomen als vergunningeis in artikel 2:64b. Dit onderdeel werkt vervolgens het betrouwbaarheidsvereiste inhoudelijk uit. Daartoe voegt dit onderdeel de kredietstrijker toe aan de opsomming van instellingen in artikel 4:10; het Wft-artikel dat ziet op de betrouwbaarheid van beleidsbepalers. De specifieke eisen die in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn worden gesteld als uitwerking van het betrouwbaarheidsbegrip zullen op grond van artikel 4:9, derde lid, in het BGfo worden uitgewerkt.

M

Dit onderdeel voegt een nieuw zesde lid toe aan artikel 4:11, waarmee het tweede tot en met vierde lid van artikel 4:11 van overeenkomstige toepassing worden verklaard ten aanzien van kredietstrijkers. Dit bewerkstelligt dat kredietstrijkers een adequaat beleid voeren dat een integere uitoefening van het bedrijf waarborgt en dat integriteitsincidenten aan de AFM gemeld dienen te worden. Deze bepaling is opgenomen ter implementatie van artikel 5, eerste lid, onderdelen e en f van de richtlijn.

N

Uitgangspunt van het Europese paspoortmechanisme is dat de toezichthouder van de lidstaat van herkomst in ieder geval toezicht houdt wat betreft de vereisten die verband houden met de inrichting van de bedrijfsvoering die op een financiële onderneming van toepassing zijn. In dit verband wordt aan artikel 4:12 een nieuw twaalfde lid toegevoegd dat kredietstrijkers met zetel in een andere lidstaat uitzondert van de organisatorische vereisten opgenomen in artikel 4:14, 4:16 en 4:17.

O

Dit onderdeel strekt tot implementatie van artikel 5, eerste lid, onderdelen e en f, van de richtlijn. Op grond van deze bepalingen is een kredietstrijker gehouden, kort gezegd, adequate procedures in te richten om te borgen dat de kredietstrijker zich aan de regels houdt en kredietnemers zorgvuldig behandelt. Hiertoe voegt dit onderdeel in artikel 4:14 een nieuw vijfde lid in, waarmee wordt geregeld dat 4:14, eerste en tweede lid, van overeenkomstige toepassing zijn op kredietstrijkers. Hiermee wordt bewerkstelligd dat een kredietstrijker zijn bedrijfsvoering zodanig inricht dat deze een beheerste en integere uitoefening van zijn onderscheidenlijk haar bedrijf waarborgt, waaronder op het gebied van het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's en het waarborgen van de zorgvuldige behandeling van cliënten of deelnemers. Er is gekozen om aan te sluiten bij artikel 4:14 in plaats van het vergelijkbare artikel 4:15, omdat de verschillende elementen van artikel 5, eerste lid, onderdelen e en f, van de richtlijn duidelijker naar voren kwamen in artikel 4:14.

P

Artikel 12 van de richtlijn stelt regels ten aanzien van het uitbesteden van werkzaamheden door de kredietstrijkers aan een kredietstrijkingaanbieder.

Daar de kredietservicier in artikel 1:1 onder de definitie van financiële onderneming is gebracht, is artikel 4:16, eerste lid, dat een kader biedt voor uitbesteding zonder verdere implementatiehandeling van toepassing. Hiermee wordt voldaan aan de aanhef van artikel 12, eerste lid, van de richtlijn waarin wordt gesteld dat de kredietservicier volledig verantwoordelijk blijft voor de werkzaamheden die zijn uitbesteed. Ook artikel 4:16, derde lid, is van toepassing waarmee de mogelijkheid is gecreëerd om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden. Op grond van deze delegatiebepaling zullen de voorwaarden die de richtlijn in artikel 12 stelt aan uitbesteding in het BGfo worden opgenomen. Het gaat om voorwaarden als dat de uitbesteding geen gevolgen heeft voor de contractuele relatie tussen kredietkoper en kredietservicier, dat niet alle kredietservicieactiviteiten tegelijk mogen worden uitbesteed en dat uitbesteding het houden van toezicht niet belemmert.

Daar de richtlijn in onderdeel a van artikel 12, eerste lid, stelt dat de kredietservicier en de kredietservicieaanbieder een overeenkomst moeten sluiten met betrekking tot de uitbesteding wordt de kredietservicier opgenomen in onderdeel c van het derde lid van artikel 4:16. Op grond van deze bepaling kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur eisen worden gesteld aan de uitbestedingsovereenkomst. In het BGfo zullen vervolgens ter implementatie van artikel 12 eisen worden gesteld aan de uitbestedingsovereenkomst tussen kredietservicier en kredietservicieaanbieder.

Q

De wijziging van artikel 4:17, eerste lid, die dit onderdeel bevat, implementeert artikel 5, eerste lid, onderdeel g, en artikel 24, eerste en tweede lid, van de richtlijn. Deze bepalingen schrijven voor dat de kredietservicier passende, doeltreffende en transparante procedures voor de behandeling van klachten van kredietnemers invoeren en in stand houden. Door de kredietservicier in de aanhef van artikel 4:17, eerste lid, op te nemen, wordt gewaarborgd dat de kredietservicier dergelijke procedures invoert en in stand houdt. Met deze wijziging wordt het ook mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen ten aanzien van de behandeling van klachten. Op grond hiervan zal bijvoorbeeld het tweede lid van artikel 24 van de richtlijn – dat stelt dat de behandeling van klachten kosteloos moet zijn – worden uitgewerkt in het BGfo.

Dit onderdeel voegt eveneens een nieuw vierde lid toe aan artikel 4:17 waarmee de vereisten omtrent de behandeling van klachten ook van toepassing wordt verklaard op kredietservicieaanbieders. Hoewel de partij die uitbesteedt (de kredietservicier) in principe verantwoordelijk blijft voor de partij waaraan is uitbesteed (de kredietservicieaanbieder), vereist artikel 21, eerste lid, van de richtlijn dat de toezichthoudende instanties direct toezicht kunnen houden op kredietservicieaanbieders. Hier komt bij dat het beheren van klachten één van de kredietservicieactiviteiten is die uitbesteed kan worden. Vanwege deze redenen is gekozen om de eisen met betrekking tot de behandeling van klachten direct van overeenkomstige toepassing te verklaren op kredietservicieaanbieders.

R

Artikel 4:19 stelt regels voor alle financiële ondernemingen ten aanzien van de informatievoorziening aan consumenten en cliënten. De richtlijn stelt specifieke eisen aan kredietkopers en kredietserviciers wat betreft de communicatie met kredietnemers welke zijn opgenomen in de artikelen 4:81c, 4:81d, 4:81g en

4:81h. Het is derhalve niet nodig om artikel 4:19 ook van toepassing te laten op kredietsevicers. Dit onderdeel past dan ook het vierde lid van artikel 4:19 aan, waarmee wordt bepaald dat de overige leden van artikel 4:19 niet van toepassing zijn op kredietsevicers.

S

Artikel 4:26 betreft de plicht voor marktpartijen om gegevens die in het kader van een vergunningtraject of vanwege het voornemen om in een andere lidstaat activiteiten te verrichten aan de AFM zijn gezonden te actualiseren indien daar reden voor is. Aan de opsomming van relevante bepalingen worden de bepalingen die samenhangen met de vergunningverlening voor kredietsevicers (artikel 2:64c, eerste lid) en de toegang tot andere lidstaten (artikel 2:121f, tweede lid) toegevoegd, waardoor kredietsevicers eveneens gehouden zijn wijzigingen van de desbetreffende gegevens aan de AFM te melden. Hiermee wordt artikel 13, zesde lid, geïmplementeerd.

T

Dit onderdeel implementeert artikel 15, tweede en derde lid, van de richtlijn en voegt daartoe een nieuwe artikel 4:27b in de Wft in. Op grond van artikel 15, tweede lid, dienen banken de bevoegde autoriteit in de zin van de richtlijn alsmede de bevoegde autoriteit in de zin van de richtlijn kapitaalvereisten¹³ halfjaarlijks op de hoogte te stellen van niet-renderende kredietovereenkomsten die (juridisch of economisch) zijn overgedragen aan een kredietkoper. Daarbij moet onder andere het uitstaande saldo, omvang en aantal van de overgedragen niet-renderende kredietovereenkomsten worden vermeld. Ter implementatie van deze plicht stelt artikel 4:27b, eerste lid, dat banken met zetel in Nederland de AFM van bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens wat betreft overgedragen niet-renderende kredietovereenkomsten in kennis stellen. De concrete gegevens die de richtlijn vereist, zullen in een algemene maatregel van bestuur worden uitgewerkt. Om te voorkomen dat banken aan twee toezichthouders gegevens moeten overleggen, bepaalt het tweede lid dat de AFM DNB in kennis stelt van de gegevens.

Het derde lid van artikel 4:27b bepaalt in overeenstemming met artikel 15, derde lid, van de richtlijn dat de AFM kan bepalen dat de gegevens op kwartaalbasis dienen te worden verstrekt in plaats van halfjaarlijks. Volgens de richtlijn zou dit nodig kunnen zijn om beter toezicht te kunnen houden op een groot aantal overdrachten die tijdens een crisisperiode plaats kunnen vinden.

U

Dit onderdeel voegt ter implementatie van de artikelen 5, 10, 11 en 15 tot en met 19 van de richtlijn een nieuwe afdeling 4.3.6a in hoofdstuk 4.3 van de Wft in. De nieuwe afdeling bestaat uit twee paragrafen, namelijk paragraaf 4.3.6a.1 bestaande uit de artikelen 4:81a tot en met 4:81d wat betreft het servisen van een niet-renderende kredietovereenkomst en paragraaf 4.3.6a.2 bestaande uit de artikelen 4:81e tot en met 4:81j wat betreft het optreden als kredietkoper. Hieronder zullen de nieuwe bepalingen één voor één worden toegelicht.

¹³ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 176).

Artikel 4:81a

Dit artikel bepaalt dat de kredietservicier een rechtspersoon moet zijn en implementeert artikel 5, eerste lid, onderdeel a.

Artikel 4:81b

Artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van de richtlijn vereist dat houders van een gekwalificeerde deelneming in een kredietservicier als voldoende betrouwbaar bekend staan. Artikel 4:81b implementeert deze bepaling. Artikel 4:10, tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing. Hiermee wordt bewerkstelligd dat wanneer een houder van een gekwalificeerde deelneming eenmaal als betrouwbaar bekend staat dit in het bredere kader van de Wft zo is (4:10, tweede lid). Op grond van 4:10, derde lid, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de wijze waarop de betrouwbaarheid wordt vastgesteld. Op grond hiervan zullen de betrouwbaarheidsvereisten die in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn zijn opgegeven in het BGfo worden uitgewerkt.

Artikel 4:81c

Dit artikel implementeert artikel 10, eerste lid, van de richtlijn wat betreft kredietserviciers. Voor de vereisten die deze bepaling aan kredietkopers stelt, wordt verwezen naar de toelichting op artikel 4:81g hieronder.

Artikel 10, eerste lid, van de richtlijn stelt regels aan de wijze waarop kredietserviciers te werk moeten gaan wat betreft hun betrekkingen met kredietnemers. Kort gezegd, bepaalt het eerste lid dat kredietserviciers kredietnemers te goeder trouw, eerlijk en professioneel moeten behandelen en af moeten zien van onduidelijke, onjuiste en intimiderende communicatie. Deze vereisten zijn opgenomen in artikel 4:81c, waarbij de vereisten voor de duidelijkheid zijn verdeeld over twee leden. Het eerste lid van artikel 4:81c betreffende de vereisten inzake zorgvuldigheid in de omgang en het tweede lid beslaan de vereisten die zien op een zorgvuldige communicatie.

Artikel 4:81d

Het tweede lid van artikel 10 bepaalt dat na elke (juridische of economische) overdracht van een niet-renderende kredietovereenkomst, voor de eerste inning van de schuld en als de kredietnemer daarom vraagt, bepaalde informatie wordt gedeeld met de kredietnemer. Deze plicht is geïmplementeerd in artikel 4:81d, eerste lid.

Het tweede en derde lid van artikel 10 van de richtlijn bepalen verder welke informatie moet worden gedeeld, waarbij gedacht moet worden aan contactgegevens van de kredietkoper, contactgegevens van de kredietservicier en hetgeen de kredietnemer aan aflossing, rente en overige kosten is verschuldigd. De lijst van gegevens zal verder in het BGfo worden uitgewerkt. Om dit mogelijk te maken is in 4:81d, tweede lid, een delegatiebepaling opgenomen.

Het derde lid van artikel 4:81c, Wft zorgt ervoor dat het tweede lid van overeenkomstige toepassing is op banken en aanbieders van krediet wanneer die door een kredietkoper op grond van artikel 4:81g in plaats van een kredietservicier zijn aangewezen om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicieren. Hiermee wordt artikel 10, tweede lid, aanhef, van de richtlijn geïmplementeerd.

Artikel 4:81e

Artikel 4:81e implementeert artikel 11 van de richtlijn. Het eerste lid van voornoemde bepaling vereist dat de kredietservicier niet-renderende kredietovereenkomsten voor een kredietkoper serviciet op basis van een overeenkomst tussen kredietservicier en kredietkoper. Dit algemene vereiste is opgenomen in

artikel 4:81e, eerste lid.

Het tweede tot en met vierde lid van artikel 11 stellen vervolgens meer specifieke eisen ten aanzien van die overeenkomst en het bewaren van bescheiden daaromtrent door de kredietservicier. In de overeenkomst dienen bijvoorbeeld clausules opgenomen te worden wat betreft de beloning van de kredietservicier, het naleven van het toepasselijke recht en de zorgvuldige behandeling van kredietnemers evenals een beschrijving van de activiteiten die de kredietservicier zal verrichten. Deze specifieke eisen, die de hoofnorm verder invullen, zullen op grond van de in artikel 4:81e, tweede lid, opgenomen delegatiebepaling worden uitgewerkt in het BGfo.

Artikel 4:81f

Artikel 4:81f omschrijft de wijze waarop het voor kredietserviciers mogelijk is om gelden aan te houden van kredietnemers. Hiermee wordt artikel 6 van de richtlijn geïmplementeerd. Het gaat hierbij om verschuldigde bedragen die door kredietnemers worden betaald, ter voldoening van een deel of de gehele uitstaande schuld, met betrekking tot de rechten van een kredietgever krachtens een economisch of juridisch overgedragen niet-renderende kredietovereenkomst. Het staat een kredietservicier en kredietkoper vrij om contractueel vast te leggen aan wie moet worden betaald door de kredietnemer.

De richtlijn schrijft voor dat het aanhouden van deze gelden door een kredietservicier toegestaan is, zolang dit op een afgescheiden rekening geschiedt en derhalve de gelden buiten de boedel vallen in geval van faillissement van de kredietservicier. Dit is geregeld in artikel 4:81f. Voor de inhoud van deze bepaling is aangesloten bij de bestaande regels in de Wft voor de rekening van afgescheiden vermogen in bijvoorbeeld artikel 3:29aa en 4:87aa.

Artikel 4:81g

Deze bepaling vormt de pendant van artikel 4:81c en implementeert artikel 10, eerste lid, voor wat betreft de betrekkingen tussen kredietkopers en de kredietnemers. Hierbij is dezelfde structuur gevolgd als bij artikel 4:81c. Zie verder de toelichting op artikel 4:81c.

Artikel 4:81h

Artikel 4:81h implementeert artikel 10, tweede en derde lid, van de richtlijn wat betreft de kredietkoper en vormt hiermee de pendant van artikel 4:81d.

Het eerste lid van artikel 4:81h bepaalt ter implementatie van artikel 10, tweede lid, van de richtlijn dat na elke (juridische of economische) overdracht van een niet-renderende kredietovereenkomst, voor de eerste inning van de schuld en als de kredietnemer daarom vraagt, bepaalde informatie wordt gedeeld met de kredietnemer. De gegevens die moeten worden gedeeld, zoals contactgegevens van de kredietkoper en hetgeen de kredietnemer aan aflossing, rente en overige kosten is verschuldigd, wordt uitgewerkt in het BGfo op grond van artikel 4:81h, derde lid. Hiermee worden artikel 10, leden twee en drie, van de richtlijn geïmplementeerd.

Artikel 4:81h, vierde lid, regelt wanneer de kredietkoper is uitgezonderd van de mededelingsplicht uit het tweede lid. Immers, wanneer een kredietkoper een kredietservicier, bank of aanbieder van krediet aanwijst om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen, zullen voornoemde partijen deze mededelingsplicht op grond van artikel 4:81d overnemen.

Artikel 4:81i

Deze bepaling implementeert artikel 17 van de richtlijn. Dit artikel bevat de verplichting voor kredietkopers om in bepaalde gevallen een partij aan te wijzen om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen. Voor de territoriale reikwijdte van dit artikel is aangesloten bij de bewoordingen in de Wft waarbij uit de definitiebepalingen in artikel 1:1 volgt dat onder zetel wordt verstaan zowel de plaats waar een onderneming volgens haar statuten of reglementen is gevestigd of, indien zij geen rechtspersoon is, de plaats waar die onderneming haar hoofdvestiging heeft.

Artikel 4:81i, eerste lid, betreft de situatie waarin de kredietkoper zetel heeft in Nederland. In dat geval dient de kredietkoper ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten, waarbij de wederpartij een consument is, een krediet-servicer, bank of aanbieder van krediet aan te wijzen die de niet-renderende kredietovereenkomsten namens de kredietkoper serviceret.

Het tweede lid ziet op het geval waarbij de kredietkoper zijn zetel buiten de Europese Unie heeft. Ook in deze situatie dient de kredietkoper een krediet-servicer, bank of een aanbieder van krediet aan te wijzen. Deze plicht strekt zich in dit geval echter niet alleen uit tot niet-renderende kredietovereenkomsten waarbij een consument wederpartij is, maar tot dergelijke overeenkomsten met alle natuurlijke personen als wederpartij, alsmede overeenkomsten, waarbij kleine en middelgrote ondernemingen wederpartij zijn. Onder natuurlijke personen vallen niet alleen consumenten, maar ook personen die in beroep of bedrijf handelen, zoals een eenmanszaken. Voor de definitie van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen wordt verwezen naar artikel 2 van de bijlage bij Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen van de Commissie (PbEU 2003, L 124). Dit zijn alle ondernemingen waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR niet overschrijdt.

Het derde lid van artikel 4:81i ziet op de situatie waarin de kredietkoper met zetel in Nederland of de vertegenwoordiger van een kredietkoper met zetel buiten de Europese Unie zelf niet-renderende kredietovereenkomsten serviceret. In dat geval is de kredietkoper of de vertegenwoordiger niet verplicht om een externe partij in te schakelen om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen. Dit neemt echter niet weg dat een kredietkoper of een vertegenwoordiger wel gerechtigd moet zijn om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen op grond van de wet. Concreet zal een kredietkoper met zetel in Nederland of een vertegenwoordiger van een kredietkoper met zetel buiten de Europese Unie over een vergunning moeten beschikken voor het uitoefenen van het bedrijf van bank, voor het aanbieden van krediet of voor het servicen van een niet-renderende kredietovereenkomst. Alleen in dat geval is een kredietkoper of een vertegenwoordiger niet gehouden een externe partij aan te wijzen om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen.

Hoewel de mogelijkheid om aangekochte niet-renderende kredietovereenkomsten zelf te servicen wellicht niet met zoveel woorden volgt uit artikel 17 van de richtlijn, kan uit overweging 44 van de richtlijn opgemaakt worden dat de richtlijn wel degelijk in deze mogelijkheid voorziet.

Artikel 4:81j

In artikel 4:81j wordt bepaald dat de kredietkoper de AFM informeert over de identiteit en het adres wanneer hij een krediet-servicer, bank of aanbieder van krediet aanwijst. Hiermee wordt artikel 18 van de richtlijn geïmplementeerd.

Artikel 4:81j, tweede lid, regelt dat de kredietkoper tevens de AFM informeert als hij besluit op een later moment een andere partij aan te wijzen om niet-renderende kredietovereenkomsten te servicen. In de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft zal ter implementatie van artikel 18, derde lid, van de richtlijn worden bepaald dat de AFM in geval van grensoverschrijdende dienstverlening de toezichthoudende instantie van andere lidstaten informeert.

Artikel 4:81k

Deze bepaling implementeert artikel 20 van de richtlijn en regelt de informatieverplichtingen van de kredietkoper aan de Autoriteit Financiële Markten. In het BGfo zal ter implementatie van artikel 20, eerste lid, van de richtlijn, worden bepaald welke informatie verstrekt moet worden. Artikel 20, derde lid, van de richtlijn ziet op het doorgeven van deze informatie van de AFM aan de toezichthoudende instantie van een andere lidstaat in geval van grensoverschrijdende dienstverlening en zal geïmplementeerd worden in de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft.

Artikel 4:81l

Deze bepaling implementeert artikel 19 van de richtlijn en regelt dat een kredietkoper met woonplaats of zetel in een derde land een vertegenwoordiger in de Europese Unie dient aan te wijzen die namens de kredietkoper aan diens verplichtingen op grond van de richtlijn moet voldoen. verplichtingen voor kredietkopers. Bij artikel 4:81l, tweede lid, is gekozen om aan te sluiten bij de bestaande bewoordingen van artikel 3:47, derde lid, dat ziet op de bepalingen voor vertegenwoordigers van levensverzekeraars of schadeverzekeraars ter implementatie van de Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II).

Artikel 4:81m

Artikel 4:81m verwijst in het eerste lid naar artikel 16, zesde lid, van de richtlijn. Deze bepaling ziet op de technische uitvoeringsnormen die specificeren welke templates voor het verstrekken van informatie als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de richtlijn door kredietkopers moeten worden gebruikt. Artikel 4:81m, tweede lid, betreft tevens de implementatie van artikel 15, eerste lid van de richtlijn.

In artikel 4:81m, derde lid, wordt uitdrukkelijk benoemd dat onder kredietkoper tevens een Nederlandse of Europese bank wordt verstaan. Artikel 16 van de richtlijn is namelijk ook van toepassing in de situatie dat een overdracht van de rechten van de kredietgever krachtens de economische of juridische overdracht van een niet-renderende kredietovereenkomst tussen twee banken onderling plaatsvindt.

V

Dit onderdeel strekt ter implementatie van de omstandigheden uit artikel 23, van de richtlijn, op grond waarvan de toezichthouder een last onder dwangsom kan opleggen.

W

Dit onderdeel strekt ter implementatie van de omstandigheden uit artikel 23, van de richtlijn, op grond waarvan de toezichthouder een bestuurlijke boete kan opleggen.

ARTIKEL II

A

Dit onderdeel strekt tot implementatie van artikel 27, eerste lid, van de richtlijn. Het betreft een wijziging van richtlijn consumentenkrediet. De bepalingen uit de richtlijn zijn geïmplementeerd in Titel 2a van Boek 7 van het BW, die ziet op consumentenkredietovereenkomsten.

Artikel 61a regelt de informatieverplichtingen van de kredietgever aan de consument in geval van wijzigingen van de kredietovereenkomst. De informatieverplichting geldt, gezien de plaats in de wet, zowel ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten als renderende kredietovereenkomsten.

B

Dit onderdeel strekt tot implementatie van artikel 28, eerste lid, van de richtlijn. Het betreft een wijziging van de richtlijn hypothecair krediet. De bepalingen uit de richtlijn hypothecair krediet zijn geïmplementeerd in Titel 2b, Afdeling 3, van Boek 7 BW, die ziet op consumentenkredietovereenkomsten betreffende voor bewoning bestemde onroerende zaken.

Artikel 125a regelt de informatieverplichtingen van de kredietgever aan de consument in geval van wijzigingen van de kredietovereenkomst. Het zal hier voornamelijk gaan om wijzigingen van de hypothecaire kredietovereenkomst (art. 7:119, eerste lid, BW). De informatieverplichting geldt, gezien de plaats in de wet, zowel ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten als renderende kredietovereenkomsten.

Artikel 61a regelt de informatieverplichtingen van de kredietgever aan de consument in geval van wijzigingen van de kredietovereenkomst. De informatieverplichting geldt, gezien de plaats in de wet, zowel ten aanzien van niet-renderende kredietovereenkomsten als renderende kredietovereenkomsten.

C

Dit onderdeel strekt ter implementatie van artikel 28, derde lid, van de richtlijn. Artikel 28, derde lid, van de richtlijn voegt in de richtlijn hypothecair krediet een nieuw artikel 28 bis in, waarvan het tweede lid implementatie behoeft in Titel 2b, Afdeling 3, van Boek 7 van het BW aangaande consumentenkredietovereenkomsten betreffende voor bewoning bestemde onroerende zaken. Voornoemde bepaling regelt dat indien een kredietgever de niet-renderende kredietovereenkomst economisch of juridisch overdraagt, de consument hiervan in kennis moet worden gesteld, behalve indien de kredietgever die kredietovereenkomst zelf blijft beheren. Dit vormt op twee manieren een afwijking van de Nederlandse praktijk. Ten eerste betekent dit dat een stille cessie, als bedoeld in artikel 3:94, derde lid, van Boek 3 van het BW ten aanzien van een overeenkomst inzake hypothecair krediet ten aanzien van consumenten niet meer in alle gevallen mogelijk is, maar slechts indien de kredietgever de betrokken overeenkomst blijft beheren. Indien door de kredietkoper een andere partij in de hand wordt genomen om het krediet te beheren dan zal van de overdracht altijd melding moeten worden gemaakt aan de consument. Dit geldt ongeacht of de kredietovereenkomst niet-renderend is. Dit is tot uitdrukking gebracht in artikel 128ba eerste lid, waarin is bepaald dat artikel 3:94, derde

lid, van Boek 3 van het BW slechts toepassing vindt indien de kredietgever de kredietovereenkomst, waarvan de rechten van de kredietgever zijn overgedragen, blijft beheren.

Ten tweede geldt dat bij overname van de gehele kredietovereenkomst, als bedoeld in artikel 6:159 van het BW, de consument niet langer altijd in kennis wordt gesteld van de overdracht. Artikel 159 van Boek 6 van het BW bepaalt namelijk dat bij overdracht van de hele rechtsverhouding medewerking van de wederpartij nodig is. Die medewerking kan niet plaatsvinden zonder dat de wederpartij op de hoogte is van de voorgenomen overdracht. Op grond van het nieuwe artikel 28 bis, tweede lid, van de richtlijn hypothecair krediet is kennisgeving van de overdracht echter niet nodig indien de kredietgever de overgedragen kredietovereenkomst blijft beheren. Om deze bepaling te implementeren is in artikel 128ba, tweede lid, bepaald dat in afwijking van artikel 6:159, eerste lid van het BW bij overdracht van een kredietovereenkomst door de kredietgever aan een derde medewerking van de kredietnemer niet vereist is in het geval de kredietgever de overgedragen kredietovereenkomst blijft beheren.

ARTIKEL III

Dit artikel wijzigt artikel 18 van de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 en betreft het actualiseren van de verwijzing naar artikel 1:104, eerste lid, onderdeel m, van de Wft als gevolg van de wijziging opgenomen in artikel I, onderdeel F, van deze wet die artikel 1:104 van de Wft wijzigt. Artikel 18, tweede lid, wordt zodanig gewijzigd dat voortaan verwezen wordt naar artikel 1:104, eerste lid, onderdeel p, Wft in plaats onderdeel m van dat artikel.

ARTIKEL IV

Dit artikel implementeert artikel 23 van de richtlijn en regelt dat het verrichten van kredietserVICINGSactiviteiten zonder een vergunning als bedoeld in artikel 2:64b kwalificeert als een economisch delict. De verbodsbepaling uit artikel 2:64a is toegevoegd aan de lijst van economische delicten bij overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens de Wft.

ARTIKEL V

Met dit artikel wordt de verhouding tussen de Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki) en de Wft geregeld wat betreft kredietserVICERS. Als onderdeel van hun werkzaamheden kunnen kredietserVICERS incassodiensten verlenen. Daarmee zouden kredietserVICERS ook onder de reikwijdte van de Wki kunnen vallen, aangezien die wet van toepassing is op buitengerechtelijke incassodienstverlening. Daar de richtlijn voorziet in een geharmoniseerd kader voor kredietserVICERS is het niet in lijn met de richtlijn om naast het kader dat de richtlijn biedt nog een nationaal kader van toepassing te laten zijn op kredietserVICERS. Zij worden daarom uitgezonderd van de Wki. De uitzondering op de reikwijdte wordt opgenomen in artikel 2 van de Wki.

ARTIKEL VI

De wet treedt in werking bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip. Het streven is om deze wet op 30 december 2023 in werking te laten treden. Dit is tevens de dag waarop de implementatietermijn voor de richtlijn verstrijkt.

Transponeringstabel

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling <i>(Toelichting indien niet geïmplementeerd of naar zijn aard geen implementatie behoeft)</i>	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 1	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, eerste lid	Artikel 2:64b Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, vijfde lid, onderdeel a	Artikel 2:64b, eerste lid, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, vijfde lid, onderdeel b	Artikel 2:64b, tweede lid, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, vijfde lid, onderdeel c	Artikel 1:1 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, vijfde lid, onderdeel d	Artikel 2:64b, derde lid en artikel 4:1, onderdelen h t/m j, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 2, zesde lid	Vrijstellingsregeling Wft	Lidstaatoptie	Van deze lidstaatoptie wordt gebruik gemaakt voor advocaten, notarissen en deurwaarders (deze laatste voor zover het de gerechtelijke route betreft), aangezien voor deze partijen een bestaand eigen regelgevend kader bestaat.

Artikel 3	Artikel 1:1 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 4, eerste lid	Artikel 2:64a Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 4, tweede lid	Artikel 2:64a Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel a	Artikel 2:64c en 4:81a Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel b	Artikel 4:10 Wft en Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel c	Artikel 2:64c en 4:9, eerste lid, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel d	Artikel 2:64c en 4:81b, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel e	Artikel 2:64c en 4:14 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel f	Artikel 2:64c en 4:14 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel g	Artikel 2:64c en artikel 4:17 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel h	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, eerste lid, onderdeel i	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 5, derde lid	Artikel 2:64c Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 6, eerste lid	Artikel 4:81f	Lidstaaptie	toelichten
Artikel 6, tweede lid	Artikel 4:81f	Lidstaaptie	
Artikel 6, derde lid	Artikel 4:81f	Lidstaaptie	
Artikel 7, eerste lid	Artikel 2:64c Wft en Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 7, tweede lid	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 7, derde lid	Artikel 2:64c Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 7, vierde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:102, derde lid, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 7, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub a	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel e, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub b	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel l, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub c	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel f, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub d	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel b en c Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub e	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel d, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, eerste lid, sub f	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104, eerste lid, onderdeel o, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, tweede lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 9, eerste lid, eerste alinea	Artikel 1:107, eerste lid, Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 9, eerste lid, tweede alinea	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 9, tweede lid	Bestaand recht in artikel 1:107, eerste lid Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 9, derde lid	Bestaand recht in artikel 1:107, eerste lid Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 10, eerste lid, Wft	Artikel 4:81c, artikel 4:81i Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 10, tweede lid	4:81d, 4:81h Wft en Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 10, derde lid	4:81d, 4:81h Wft en Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 10, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11, eerste lid	Artikel 4:81e Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11, tweede lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11, derde lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11, vierde lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11, vijfde lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 12, eerste lid	Artikel 4:16 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 12, tweede lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 12, derde lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 12, vierde lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 12, vijfde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 3:5 Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, eerste lid	Artikel 2:64d en 2:121f Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, tweede lid	Artikel 2:121f Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, derde lid	Artikel 2:121f Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, vijfde lid	Artikel 2:64d Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, zesde lid	Artikel 4:26 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 13, zevende lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:107, tweede lid, onderdeel a, 3 ^o Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, eerste lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, derde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, vijfde lid	Artikel 1:55, zesde lid, Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, zesde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, zevende lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 14, achtste lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:56 en 1:51, derde lid, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, negende lid	Artikel 1:58f Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, tiende lid	Artikel 1:58g Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, elfde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 14, twaalfde lid	Artikel 1:58f Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 15, eerste lid	Artikel 4:81m Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 15, tweede lid	Artikel 4:81b Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 15, derde lid	Artikel 4:81b Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 15, vierde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 15, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, eerste lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 16, zesde lid	Artikel 4:81m Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 16, zevende lid	???		
Artikel 16, achtste lid	Artikel 4:81m Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 17, eerste lid, onderdeel a	Artikel 4:81i Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 17, eerste lid, onderdeel b	Artikel 4:81i Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 17, eerste lid, tweede alinea	Van deze mogelijkheid wordt geen gebruik gemaakt.	Lidstaatoptie	Er is niet gekozen om de reikwijdte van artikel 17 uit te breiden naar andere kredietovereenkomsten, bijvoorbeeld renderende kredietovereenkomsten. Dit zou namelijk betekenen dat kredietkopers een partij moeten inschakelen bij de verkoop van alle kredietovereenkomsten, wat in-druist in de huidige praktijk en contractsvrijheid van partijen.
Artikel 17, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 17, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 17, vierde lid	Van deze mogelijkheid wordt geen gebruik gemaakt.	Lidstaatoptie	Het wordt niet wenselijk geacht om natuurlijke personen onderhevig te maken aan AFM toezicht, hetgeen tevens niet aansluit bij de reikwijdte van de Wft.
Artikel 17, vijfde lid, eerste alinea	Artikel 4:81i Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 17, vijfde lid, tweede alinea	Van deze mogelijkheid wordt geen gebruik gemaakt.	Lidstaatoptie	Dergelijke afspraken kan de kredietkoper overeenkomen in de kredietdienstovereenkomst, waardoor implementatie van deze lidstaatoptie niet nodig wordt geacht.
Artikel 18, eerste lid	Artikel 4:81j Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 18, tweede lid	Artikel 4:81j Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 18, derde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 19, eerste lid	Artikel 4:81l Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 19, tweede lid	Artikel 4:81l Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 20, eerste lid	Artikel 4:81k Wft en Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 20, tweede lid	Artikel 4:81k Wft en Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 20, derde lid	Artikel 4:81k Wft en Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 21, eerste lid	Artikel 4:17 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 21, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 21, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 21, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 21, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 21, zesde lid	Wet bekostiging financieel toezicht Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, aanhef	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel a	Reeds onderdeel van het bestaande recht (afdeling 2.2.6a Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel b	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:104 Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel c	Artikel 1:77n Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel d	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 5:15 Awb)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel e	Zie artikel 23 van de richtlijn	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel f	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:74 Wft en 5:16 en 5:17 Awb)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel g	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:75 en 1:79 Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel h	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:75 en 1:79 Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, eerste lid, onderdeel i	Artikel 1:77n Wft	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 22, eerste lid, onderdeel j	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:74 Wft en 5:16 en 5:17 Awb)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, derde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, vijfde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, zesde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:51 eerste en derde lid, Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 22, zevende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 23, eerste lid, aanhef	Volgt uit afdeling 1.4.2 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 23, tweede lid, onderdeel a	Artikel 1:104, eerste lid, onderdeel n Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 23, tweede lid, onderdeel b	Artikelen 1:75 en 1:79 (inclusief Bijlage bij artikel 1:79) Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 23, tweede lid, onderdeel c	Artikelen 1:80 tot en met 1:83 (inclusief bijlage bij artikel 1:80) Wft en Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 23, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.

Artikel 23, vierde lid	Paragraaf 1 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	n.v.t	n.v.t
Artikel 23, vijfde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikelen 5, eerste lid, Awb en artikel 51, tweede en derde lid, Sr)	n.v.t	n.v.t
Artikel 23, zesde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 3:15 Awb)	n.v.t	n.v.t
Artikel 23, zevende lid	Volgt uit het systeem van de wet	n.v.t	n.v.t
Artikel 23, achtste lid	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt	Lidstaatoptie	Deze bepaling biedt lidstaten de optie om geen bestuursrechtelijk handhavingsregime in te stellen indien overtreding van hetgeen de richtlijn regelt reeds strafrechtelijk vervolgd kan worden. Aangezien financieel toezicht in Nederland bestuursrechtelijk van aard is, wordt geen gebruik gemaakt van deze optie
Artikel 24, eerste lid	Artikel 4:17 Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 24, tweede lid	Artikel 4:17 Wft en Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 24, derde lid	Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 25	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t.
Artikel 26, eerste lid, eerste volzin	Reeds onderdeel van het bestaande	n.v.t	n.v.t

	recht (artikel 1:51 Wft)		
Artikel 26, eerste lid, tweede volzin	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:51 Wft)	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 26, tweede lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:51, derde lid, Wft)	n.v.t	n.v.t
Artikel 26, derde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:89 Wft)	n.v.t	n.v.t
Artikel 26, vierde lid	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikel 1:89 Wft)	n.v.t	n.v.t
Artikel 26, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 26, zesde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 27, eerste lid	Artikel 7:61a BW	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 27, tweede lid	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 27, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 28, eerste lid	Artikel 7:125a BW	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 28, tweede lid, onderdeel a	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 28, tweede lid onderdeel b	Reeds onderdeel van het bestaande recht (artikelen 3:94, 6:130 en 6:145 BW)	n.v.t	n.v.t
Artikel 28, derde lid	Artikel 7:128ba BW	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 29	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t.

Artikel 30	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 31	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 32, eerste lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 32, tweede lid	Vrijstellingsregeling Wft	n.v.t	n.v.t
Artikel 32, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 32, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 33	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t
Artikel 34	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t	n.v.t

De Minister van Financiën,